

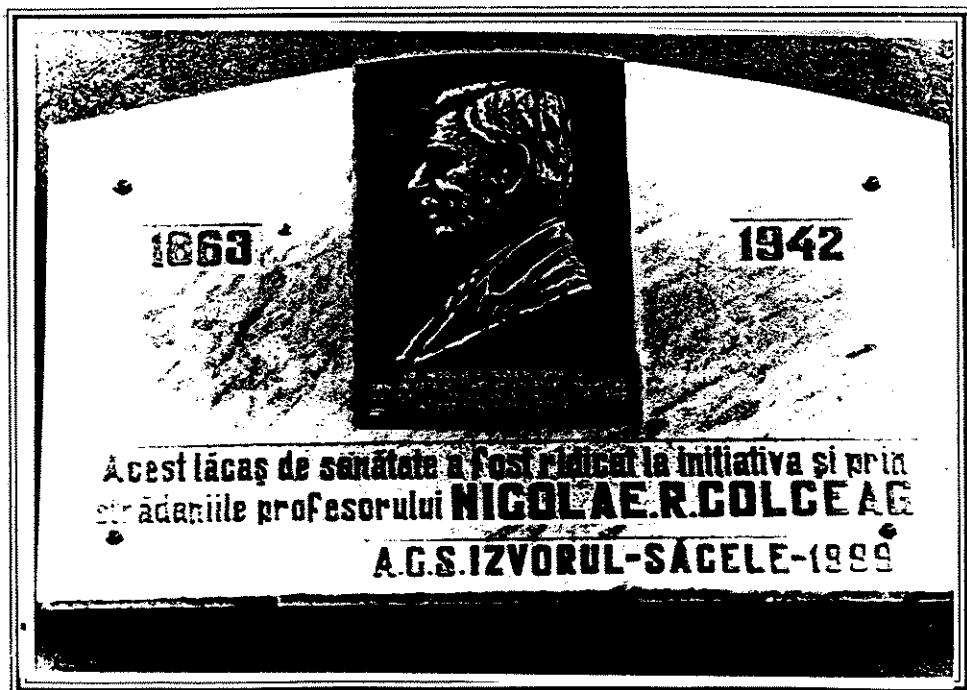
# PLAIURI SĂCELENE

REVISTĂ EDITATĂ DE ASOCIAȚIA CULTURAL-SPORTIVĂ "IZVORUL" - SÄCELE, ÎNFIINȚATĂ  
ÎN ANUL 1922 ȘI ÎNREGISTRATĂ LA JUDECĂTORIA BRAȘOV, SUB NR. 15553, DIN 8.03.1994,  
cont nr. 4072996060012 B.R.D. FILIALA SÄCELE

## VREM

să răscolim trecutul celor ce-au cutreerat pământul românesc  
să înfățișem prezentul văduvit de măreția trecutului  
să despicăm drum nou prin vremuri Säcelor de mâine și  
să contribuim cu toată puterea noastră de muncă tinerească  
la ridicarea acestor plaiuri mocănești

VICTOR TUDORAN  
Plaiuri săcelene, 1934



# PLAIURI SĂCELENE

APARE TRIMESTRIAL

## CUPRINS

### IN MEMORIAM



Anul 2000 - Anul Eminescu	pag.3
Lui Eminescu	pag.4
Comemorare Nichita Stănescu	pag.4
Cu Eminescu, rugându-ne	pag.5
Darie Magheru	pag.7
Vasile Băncilă	pag.8
Eveniment literar	pag.9
Sfinții Trei Ierarhi	pag.11
De la noi de la Săcele	pag.12
Viața ca o poveste !	pag.13

### CULTURĂ

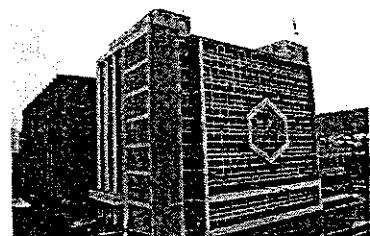


Poezii	pag.15
Popasuri la izvoare	pag.16
Cronica limbii	pag.17
La pas prin librării	pag.18

### ACTUALITATEA SĂCELEANĂ



Electroprecizia	pag.19
Balul plăcintelor mocănești	pag.20
Primăria orașului Săcele	pag.21
Pod de cărți peste Prut	pag.22



### OPINII

Reforma educațională	pag.23
Omul	pag.24
Zi-le, domnu' Geo !	pag.24

### SĂNĂTATE - SPORT

Despre cataractă	pag.25
Sportul săcelean	pag.26

## ANUL 2000 - ANUL EMINESCU



## DOINA

De la Nistru pân' la Tisa  
 Tot Românul plânsu-mi-s-a  
 Că nu mai poate străbate  
 De-atâta străinătate.  
 Din Hotin și pân' la Mare  
 Vin Muscalii de-a călare,  
 De la Mare la Hotin  
 Mereu calea ne-o ațin;  
 Din Boian la Vatra-Dornii  
 Au umplut omida cornii  
 Și străinul te tot paște  
 De nu te mai poți cunoaște;  
 Sus la munte, jos la vale,  
 Și au făcut dușmanii cale,  
 Din Sătmăr pân' în Săcele  
 Numai vaduri ca acele.  
 Vai de biet Român săracul,  
 Îndărât tot dă ca racul,  
 Nici îi merge, nici se-ndeamnă,  
 Nici îi este toamna toamnă,  
 Nici e vară vara lui  
 Și-i străin în țara lui!  
 De la Turnu-n Dorohoi  
 Curg dușmanii în puhoi  
 Și s-așeză pe la noi;  
 Și cum vin cu drum de fier,  
 Toate cântecele pier,  
 Sboară pasările toute  
 De neagra străinătate;  
 Numai umbra spinului  
 La ușa creștinului.  
 Și desbracă țara sănul,  
 Codrul - frate cu Românul -  
 De săcure se tot pleacă  
 Și izvoarele îi seacă -  
 Sărac în țară săracă!  
 Cine-au îndrăgit străinii  
 Mâncă-i-ar inima căinii,  
 Mâncă-i-ar casa pustia  
 Și neamul nemernicia!  
 Ștefane, Măria Ta,  
 Tu la Putna nu mai sta;  
 Las' Arhimandritului  
 Toată grija schitului,  
 Lasă grija Sfințiilor  
 În seama părintilor,  
 Clopoțele să le tragă  
 Ziua-ntreagă, noaptea-ntreagă,  
 Doar s-a-nădu Dumnezeu  
 Ca să-ți măntui neamul tău!  
 Tu te-nalță din mormânt  
 Să te-aud din corn sunând  
 Și Moldova adunând:  
 De-i suna din corn o dată,  
 Ai s-aduni Moldova toată;  
 De-i suna de două ori,  
 Îți vin codrii-n ajutor;  
 De-i suna și-a treia oară,  
 Toți dușmanii or să piară,  
 Din hotără în hotără -  
 Îndrăgi-i-ar ciorile  
 Și spânzurătorile!

Constanța Buzea

"Ape vor seca în albie și peste  
 locul îngropării sale va răsări  
 pădure sau cetate și câte o stea  
 va veșteji pe cer în depărtări,  
 până când acest pământ să-și  
 strângă toate sevele și să le  
 ridice în ţeava subțire a altui crin  
 de tăria parfumurilor sale".

George Călinescu

"Eminescu este pentru noi  
 revelatorul frumuseții  
 Universului și al multiplelor  
 semnificații ale ethnosului și al  
 ethosului nostru. El ne-a  
 descoperit, pas cu pas, adoles-  
 cent fugar și drumeț, potecile  
 vrăjite ale patriei și unitatea fun-  
 damentală a neamului, înaintea  
 independenței și a unificării  
 totale".

Serban Cioculescu

"Tendința spre sublim a  
 gândirii, dar mai ales a simțirii  
 românești, s-a întruchipat în op-  
 era poetică a lui Mihai  
 Eminescu cum stejarul se  
 întruchipează în propria lui  
 sămânță. Vorba și scriitura ne  
 rămân puține în fața lui, dar nu  
 chiar atât de puține ca să nu-l  
 înălțăm tot mai sus, generație  
 de generație, an de an. Și cu  
 căt țara ne e mai în lucrare și  
 mai împlinită, cu atât dorul și  
 dragul nostru de Eminescu este  
 mai mare".

Nichita Stănescu

"Amară e viața unui popor ce este mereu silit și risipit puterile (...).

Întreaga societate e cuprinsă de o nedumerire bolnăvicioasă: tot omul voiește să aibă glas hotărâtor în viața publică, toată părerea tinde a se generaliza și toate interesele stâruiesc a se impune, disciplina publică, începutul cu încetul se pierde și societatea intră într-un stadiu de zăpăceală. Într-un asemenea stadiu de zăpăceală se află societatea română în zilele noastre".

## COMEMORARE

NICHITA STĂNESCU



*Această ramură a poeziei  
A cărei umbră peste cer  
Alaltăieri, lent, se înscrise  
Iară vederii noastre, ieri*

*Să fluture peste sfioasa  
Întindere de plai natal  
Mișcînd privirea și răcoarea  
Tristeții spusă virginal*

*Această ramură a poeziei  
A cărei umbră pe pămînt  
Și duh de vînt și de zăpadă  
Lent clătinîndu-o, îi săint.*

(din vol. Măreția frigului, 1972)

S-a născut în martie 1933. Cînd se vorbea despre Mihai Eminescu – spun cei care i-au fost apropiati lui Nichita - înălția mîna dreaptă, o rotea deasupra capului, lăcea o vreme și-apoi zicea cu un fel de smerenie: ehei... Conu Misu! Acolo era boieria limbii române, pămîntul de sus al oricărui poet...

"Plaiuri Săcelene"

## - Lui Eminescu -

Și vin zăpezile , Doamne, ne copleșesc, se aşază pe aburul ființei noastre, de ne pierdem contururile. Ne albin oasele înainte de a aprinde rugul.

Ne așezăm cu pioșenie printre lacrimile pământului. Ne ridicăm ochii în albastru.

Cu priviri arse începem să-i prinDEM conturul chipului.

Chipul cu fruntea boltită de gândurile stelelor. Pleoapele lui pe care s-au așezat misterele pământului și ochii – revârsare de lumiș - ce deschid o lume nemaivăzută.

Buzele pecetluiesc parcă taina izvorului.

Cu firave puteri ne imaginăm zborul de pasăre albă ce a ieșit din eternitate și s-a odihnit o clipă pe umărul nostru.

I-a simțit respirarea și limba română s-a înfiorat. Iar poezia și-a pus straie de prințesă.

Așa au visat-o și s-au însoțit cu ea mai apoi și Arghezi și Nichita.

Poate, pe buza altei ierni, vom fi mai puțini cei ce vom aprinde rugul, iar hulele vor cădea mai grozav.

Noi vom purta mai departe trea prințesei și ne vom împărtăși copiii cu lumina ta.

Emilia Stoian

## CU EMINESCU, RUGÂNDU-NE (I)

A scrie despre Eminescu înseamnă o participare la un cult literar și o desprindere de tine, revârsându-te în anonimatul "iubirii nemărginite", mai presus de orice, pentru a-l iubi pe poet.

În 1989 – cred – participam la o conferință despre Eminescu, ținută în sala Casei de Cultură din Săcele – Baciu. În prezidiu erau și doi tovarăși, profesori veniți de la Brașov. Sala era arhiplină, toți aşteptam să ne-ncălzim sufletele cu spiritul eminescian. S-au rostit poezii, s-a vorbit despre cel mai mare poet al nostru, s-au spus foarte multe, fiecare căutând să arate auditoriului cât de cunoșcătoare este el în ce privește opera eminesciană.

Îmi revine acum în minte expunerea celor doi profesori, atât de docți, care se străduiau din răsputeri să ne convingă că Eminescu a fost ateu. Ori de câte ori iau în mână un volum de poezii al nemuritorului nostru poet, îmi apare în față sala plină a Casei de Cultură și scena, de la înălțimea căreia, cei doi savanți se străduiau să demonstreze ateismul lui Eminescu.

Că toți cei care ascultau au fost indignați, se ctea pe fețele lor, dar nimeni nu a îndrăznit să-i combată.

Se pare că este rânduit să șterg din sufletul meu acea amintire neplăcută și în câteva rânduri, cu modestele mele puteri, să încerc să arăta religiozitatea lui Mihai Eminescu și credința sa ortodoxă, credință a străbunilor lui, a noastră și a poporului român.

I se cunoaște copilăria, i se știu activitatea, școlile, prietenii, profesorii, etc. Mai puțin este cunoscută credința, gândirea religioasă a poetului, sentimentul religios al celui care s-a adresat ca nimeni altul în rugăciunile sale Maicii Domnului.

Se știe că era copil înzestrat, iubitor de carte, dar refractar disciplinei rigide și programelor școlare. De aceea, hoinărește cu trupele de teatru, dorind să cunoască lumea. Adolescent, este pătruns de patriotism național, înmagazinează multă cultură, doritor de a cunoaște arta, de a crea, doritor de a cunoaște religiile lumii și a poporului din care-și trage seva. El, poetul de geniu, va fi stat de multe ori cugetând la Demiurg, la Ziditorul frumuseților naturii de care nu se mai sătura. Va fi admirat creația lui Dumnezeu precum psalmistul Vechiului Testament care a scris Psalmul 103:

"Binecuvânteați suflete al meu pe Domnul... Cel ce te îmbraci cu lumina ca și cu o haină, Cel ce

*întinzi cerul ca un cort, Cel ce acoperi cu apele cele mai de deasupra ale lui, Cel ce pui norii suirea Ta, Cel ce umbli pe ariile vântului, Cel ce trimiți izvoare-n văi, prin mijlocul munților vor trece ape... Cât s-au mărit lucrurile Tale Doamne, toate cu înțelepciune le-ai făcut..."*

Eminescu va fi admirat opera Creatorului care-l va fi determinat să scrie parafrâzând, parcă, Psalmul 103, în versurile:

"Fiind băiat păduri cutreieram  
Și mă culcam ades lângă izvor,  
Iar brațul drept sub cap eu mi-l puneam,  
Saud cum apa sună-n cetișor:  
Un freamăt lin trecea din ram în ram  
Și un miros venea adormitor.  
Astfel ades eu nopti întregi am mas,  
Blând îngănat de-al valurilor glas."

Între rudele poetului au fost și fețe bisericești: călugări și călugărițe. Mătușile sale Fevronia și Olimbiada, surorile Ralucăi, mama sa, au fost călugărițe la Mănăstirea Agafton de lângă Botoșani unde, în copilărie și tinerețe, poposea adeseori și el și de unde a cules basmul popular Călin Nebunul spus de maica Zenaida.

În casa părintească, de la Ipotești stau mărturie icoane, candele, cărți. Oare doar pentru decor?! Nicidecum... Lângă casă, găsim bisericuța Eminovicilor, azi loc de pioasă amintire, unde se păstrează cristelnica în care a fost botezat "Mihaiu" în Uspenia din Botoșani, la 21 ianuarie 1850, eveniment pe care poetul îl descrie astfel:

"L-a spălatu-l, pieptănatu-l,  
La botez l-a dus pe micul,  
La icoane l-a-nchinatul,  
Un diac citi tipicul;  
Când pe el veni botezul  
Îi trecu auzul, văzul..."

Deci a primit botezul ortodox, urmând ca mai apoi să cunoască aprofundat această religie, ca și religiile lumii. În poeziile sale, apar citate din Vechiul și Noul Testament, personaje biblice, comparații cu întâmplări din Sfânta Scriptură, toate acestea dovedind că de temeinic cunoștea doctrina și credința poporului său.

Că Eminescu a fost creștin, e foarte limpede. Iată ce mărturisește el însuși despre el:

"E grea cimilitura, prea grea, jupân portare!

( continuare din pagina 5 )

## CU EMINESCU, RUGÂNDU-NE (I)

O tară toată știe, și voi să nu știți oare  
 Că apăr Crucea Sântă... Crucea plină de rază  
 Ea-i doamnă peste mine... e doamnă și mireasă  
 Fapta și ișteția, braț de putere plin  
 La Sântă Cruce toate, eu toate le închin.”

Autodidact fiind, a studiat în profunzime credința creștină, eresurile, temerile, superstițiile, basmele, datinile și tot ce ține de sufletul românului.

Stăpânit “de-adâncă sete a formelor perfecte”, Eminescu parcurgea cu înfrigurare vechi hrisoave, cronică, creație folclorică, în căutarea parfumului particular al rostirii noastre, urmărind să toarne-n “formă nouă limba veche și-nțeleaptă”, determinând mutații fundamentale în limba română și prin ea în poetica modernă. Fără Eminescu limba română ar fi foarte săracă.

Poetul va fi participat nu o dată la slujbele din duminici și sărbători, la hram de Înviere. E grăitoare în acest sens poezia “Învierea”.

.....  
 C-un muc în mâni moșneagul cu barba ca zăpada,  
 Din cărți cu file unse norodul îl învață  
 Că moartea e în luptă cu vecinica viață,  
 Că de trei zile-nvinge, cumplit muncindu-și prada.

.....  
 Douăsprezece pasuri răsună... miez de noapte...  
 Deodată-n negre ziduri lumina dă năvală.

.....  
 Un cloicot lung de glasuri vui de bucurie...  
 Colo-n altar se uită și preoți și popor.  
 Cum din mormânt răsare Christos Învingător,  
 Iar inimile toate s-unesc în armonie.

.....  
 Cântări și laude-năltăm  
 Noi, Tie unuia,  
 Primindu-l cu psalme și ramuri,  
 Plecați-vă, neamuri,  
 Cântând Aleluia!

.....  
 Christos a înviat din morți,  
 Cu cetele sfinte,  
 Cu moartea pre moarte călcând-o,  
 Lumina ducând-o  
 Celor din mortminte!

sau mărturisirea sa cuprinsă în versurile:

“credința zugrăvește icoanele-n biserici –

Si-n sufletu-mi pusese povestile-i feerici,  
 Dar de-ale vietii valuri, de al furtunii pas  
 Abia conture friste și umbre-au mai rămas”.

El însuși mărturisește despre educația religiosă pe care a primit-o în familie, de mic copil.

Se spune că-i plăcea foarte mult să asculte cum sună clopotul la slujba de seară, la Vecernie, care începe cu citirea psalmului 103. De nenumărate ori în cadrul acestei slujbe a scutat și poate a și cântat imnul de laudă Lumină lină, care-l fascina. De aici probabil se inspiră când scrie: “Răsai asupra mea lumină lină...” – versuri de invocare a îndurării și milei Maicii Domnului, mângâietoarea creștinilor, rugăciune eminesciană pur religioasă.

“Răsai asupra mea, lumină lină.  
 Ca-n visul meu ceresc d-odinioară:  
 O, maică sfântă, pururea fecioară  
 În noaptea gândurilor mele vină.

.....  
 Dă-mi tinerețea mea, redă-mi credința  
 Si reapari din cerul fău de stele:  
 Ca să te ador de-acum pe veci. Marie !”

Cu plăcere și amintește de vremea copilariei când umbila cu ceata de colindători vestind Nașterea Domnului, scriind poezia Colinde, colinde!

“Colinde, colinde !  
 E vremea colindelor

.....  
 Se bucur' copiii,  
 Copiii și fetele,  
 De dragul Mariei  
 Își piaptănă pletele.  
 S-a Mântuitorului  
 Lucește pe ceruri  
 O stea călătorului.

Preot Icomon Stavrofor  
 Mircea Leb  
 Biserica Sf. Adormire  
 Satulung – Săcele

## DARIE MAGHERU – UN INTELECTUAL SĂCELEAN CE TREBUIE CUNOSCUT

Darie Magheru, proaspăt venit dintr-o recluziune la Suceava, era în perioada anilor 1951 – 1952 un personaj care te încânta cu inteligența lui sclipoare, cu disponibilitatea lui pentru tineri și, mai ales, cu nemaipomenitul umor. Nu pierdea nici o ocazie să glumească pe seama lui, pe seama celor din jur.

Obișnuia să recite cu splendida lui voce baritonala, mii de versuri din poezia românească și universală. Nici infățișarea lui nu era de neretinut, un bărbat distins și totuși altfel, despre care se știa că ar fi cutreierat toți munții din împrejurimi și că obținuse și niște performanțe la schiat.

Cine avea ocazia să-l vadă pe scena Teatrului din Brașov, rămânea încântat, deși, distribuția la ora aceea se făcea pe alte criterii decât și-ar fi dorit el. Prietenii și cunoscutii, elevii și săcelenii care voiau, îl puteau vedea și asculta în perioada interbelică, la serbări, îl auzeau declamând în piață din Cernatu, la o tribună improvizată în fața statuii. Se cutremurau zările de vocea lui puternică. Repertoriul era: "Ardealul" de Mircea Dem Rădulescu, "Oltul" de Octavian Goga, "Toma Jalbă" de Aron Cotruș și alte perle ale literaturii noastre.

Fascinația pe care o simțeai în preajma lui, avea să se continue când începeai să-i lecturezi scrierile.

Lumea îl cunoștea ca "poetul și actorul" pentru ca să afle, mai târziu, că este în egală măsură prozator și dramaturg.

Prietenia pe care îl oferea cu generozitate, era a unui adevărat român, care nu făcea nici un fel de rabat iubirii de glie și de neam.

Încerc să vi-l prezint, vouă, săcelenilor care încă nu știți că în Turcheș a trăit și a creat între anii 1926 – 1983, scriitorul Darie Magheru, că în Turcheș la nr.39, pe strada Darie Magheru, se află o casă memorială unde funcționează, cu frecvență lunară un salon literar, care-i poartă numele (ultima vineri a fiecărei luni, după orele 16<sup>00</sup>).

Darie Magheru este un scriitor național care, prin tot ce a scris, poate intra și în circuitul universal (vezi prefața la "Pygmalion" semnată de filosoful și criticul I.A.Brumaru și comparația lui cu Kafka, Blaga – pe care o face Mihaela Malec Stroe).

Darie Magheru este săceleean după mamă, bunica lui, Paraschiva Dudu, având rădăcinile cu zeci și zeci de generații pe aceste meleaguri pe care Darie Magheru le-a iubit.

Darie Magheru (Aurel Zaharia Moldoveanu) s-a născut tot în jud. Brașov și, la vîrstă de trei ani, s-a

întors cu părinții în satul natal al mamei. De atunci, căile lui se tot întretaie cu Turcheșul, unde îl așteptă mereu mama "din adânc de zare", mama, care-i păstrează cărțile alături de Biblie și fotografia lângă icoană... Urmează școala primară în Turcheș, liceul Dr. I. Meșotă în Brașov și Conservatorul de Artă Dramatică din Iași.

Debută în literatură în anul 1941, cu placheta de poezie "Cu barda-n porți de veac". Saisprezece ani nu este publicat și în 1957 îl ieșe de sub tipar poemul dramatic "Eu, meșterul Manole". Nu face nici un fel de concesii ideii de estetică și de demnitate națională.

Are tot timpul necazuri cu organele de represiune. El își urmează crezul literar, scrie doar ce îl atrage nu ce îl cere, abordând teme, cu predilecție, istorice și biblice. Refuză poziții sociale, refuză să trăiască mai bine în schimbul posibilității de a scrie ce vrea și cum vrea.

Astfel, reușește în relativ scurta-i existență, 25 oct. 1983, anul trecerii lui în eternitate, să publice o parte din operă prin strădania, mai mult, a unor editori de geniu și, de asemenea, la edituri prestigioase: "Cu barda-n porți de veac" – versuri 1941; "Eu, meșterul Manole" – poem dramatic, ESPLA, 1957; "Poeme", EPL, 1968; "Caprichos" – versuri, Albatros, 1970; "Schițe iconografice" – versuri, Cartea Românească, 1972; "Guernica" – versuri, Albatros, 1974; "Zeu orb cu flori" – versuri, Cartea Românească, 1982; "Cărămidă cu mâner" – roman, Antologiile Astrei, 1986.

Postum, prin grija Olgăi Lascu, sora lui, i se editează la editura brașoveană "Arania", "Exclusiv tauri" – poeme, 1991; "Nemuritorul în solitudine și durerea" – roman, 1995; "Pygmalion" și alte poeme, 1996 și "Forum traian" – teatru, 1997.

Se mai pot spune multe despre Darie Magheru, dar vă rog să-i căutați ultimele cărți, pe care le mai aflați încă în librăriile brașovene și veți fi singuri în măsură să apreciați dacă puteți fi mândri cu Darie Magheru, concetăeanul dumneavoastră.

D-na Olga, sora poetului.

## VASILE BĂNCILĂ - FILOSOF DE OBÂRŞIE SĂCELEANĂ

Este cunoscut faptul că mocanii noștri săceleni, în peregrinările lor, prin bălțile Dunării și Dobrogea, cu turmele lor de oi, "aceste vehicule vii de folclor" au ajutat la unificarea duhului românesc și graiului. Alții, negustori vajnici, de cea mai bună tradiție, au apucat drumul Ploieștilor, Buzăului, ori al Brăilei, stabilindu-se acolo, unde, din muncă și pricepere, ne-au creat un început bun, solid și gospodăresc de burghezie românească, pe care noi n-am știut să o apreciem îndestul și care a fost aproape singura ce s-a opus burgheziei levantine. Dintr-o astfel de familie, s-a născut, la Brăila, pe 1 ianuarie 1897, "cel mai fecund gânditor al generației sale", VASILE BĂNCILĂ.

Tatăl său era fiu de mocan din Săcele (Baciu), având rude azi, pe "Valea Baciului" din Săcele. S-a stabilit la Brăila, unde viitorul filosof urmează cursurile prestigiosului liceu "Nicolae Bălcescu", apoi, foarte Tânăr, este înrolat în Armata Română, unde luptă vitejește pe front, fiind grav rănit, și este decorat, pentru faptele sale de arme, cu ordinul "Mihai Viteazul" și "Victoria".

După război, urmează cursurile Facultății de Filosofie din cadrul Universității bucureștene, pe care o absolvă cu "magna cum laudae", după care se specializează, doi ani, la Paris.

Întors în țară, este numit profesor în învățământul secundar, mai întâi la Brăila, apoi la București, la liceul "Mihai Viteazul" și la clasa Regelui Mihai I. Foarte Tânăr (1924) debutează ca publicist și scrie cu entuziasm și "mare productivitate".

Izbucnește cel de-al doilea război mondial, în care este hărțuit, concentrat, supus la diferite prestații, iar instaurarea regimului totalitar, de după război, îl aduce, pentru atitudinea sa creștină și naționalistă, îndepărțarea de la catedră, ostracizarea din viața culturală și chiar înscrierea pe listele scriitorilor interzisi.

Dintre studiile lui Băncilă, risipite prin reviste, și în care sunt exprimate ideile lui filosofice, găsesc, de cuvîntă, să amintesc: "Reforma calendarului" ("Ideeă Europeană", 1924); "Întinerirea lui 10 Mai" ("Ideeă Europeană", 1935); "Altare sucevene" ("Gândirea", 1935); "Duhul Sărbătorii și Declinul Sărbătorii" (1937); "Erocratie și Pedagogia" (1937); "Adolescență" ("Gândirea", 1926); "Pestalozzi și religia iubirii" ("Gândirea", 1927); "Autohtonizarea filosofiei" ("Gândirea", 1927); "Despre o antinomie psihologică referitoare la libertatea morală" ("Revista de Filosofie", 1928); "Teoreticism" ("Gând-

Românesc", 1934); "Profetismul și timpul nostru" ("Gând Românesc", 1936); "Sensul culturii și culturalizarea satelor" ("Rânduiala", 1937); "Știință și spirit metafizic" ("Gândirea", 1935); "Eticul și logica modernă" ("Gândirea", 1936); "Noua Generație" ("Gândirea", 1936); "Idee de destin" ("Gândirea", 1937); "Moment grigorescian" (Gândirea, 1938); "Omul și războiul" ("Gândirea", 1938); "Metoda religioasă, ideea concretismului" ("Satul și Scoala", 1936); "Metoda afectivă și sentimentul spiritualizat" ("Satul și Scoala", 1936).

Vasile Băncilă ne-a mai dat și un studiu privind "Doctrina personalismului energetic al Domnului Rădulescu-Motru" (1928) și "C. Rădulescu-Motru, pedagog" (în Omagiu profesorului Constantin Rădulescu-Motru, 1932), altul privind "Tragicul lui Pârvan și tragicul modern" (apărut în volumul "În memoria lui Vasile Pârvan", 1936), precum și altul mai întins, intitulat "Lucian Blaga, energie românească", 1938.

Băncilă se ridică cu multă energie împotriva individualismului, care, mergând prea departe sau devenind scop, "duce la erzie atât intelectuală cât și morală". În creație, în existență, spune Băncilă, omul e scop și mijloc, "servitor și rege".

În "Semnificația Ardealului", Băncilă nu-și uită obârșia: "Să nu uită, că Ardealul ne-a trimis, de-a lungul vremurilor mocanii săi, negustorii săi", iar mai departe zice: "Satele mocănești din Dobrogea sunt așezări temeinice făcute de oameni care au știut să fie stăpâni locului", apoi "În Ardeal e o dispoziție spre ordine și cultură" ...

V. Băncilă, fire de luptător, nu încetează nici un moment să scrie, chiar sub lespedea istoriei. În această perioadă, atât de îndelungată, realizează o monumentală colecție de Aforisme și Paraafisme (din care s-au selectat cele trei volume publicate între 1993 - 1996 la Editura Marineasa din Timișoara), mici testamente și o incisivă memorialistică a epocii (viitoarele "Carnete de dinamită").

La 10 iunie 1979, pleacă pentru totdeauna dintre noi, pentru a vedea față lui Dumnezeu, odihnindu-se în cimitirul mănăstirii Cernica, unde îl va urma soția, la 15 ianuarie 1984, iar de curând, la 20 octombrie 1996, semnatara colecției amintite mai sus, fiica sa Illeana.

## EVENIMENT LITERAR

Aveam deosebită plăcere de a publica în paginile revistei noastre, în premieră, fragmente dintr-o valoroasă contribuție a unui concitadin al nostru la cunoașterea mai amănuntită a istoriei acestor meleaguri săcelene, privită din perspectiva evoluției bisericilor române de aici. Este vorba de volumul I din "Istoria bisericilor ortodoxe române din Săcele – Brașov" scrisă de domnul Stefan Casapu și atâtă în curs de tipărire. Suntem siguri că amploarea analizei, dusă până în cele mai mici amănunte, prezentarea și comentarea unor acte istorice referitoare la aceste locuri, fac din lucrarea d-lui Stefan Casapu o lectură nu numai foarte instructivă, dar și una cu reale valențe beletristice.

"Plaiuri Săcelene"

## ISTORIA BISERICILOR ORTODOXHE ROMÂNE DIN SĂCELE

"De la strămoși știm că în veacul al X-lea exista aici o înfloritoare viață bisericească" (145,p.1). La prima vedere această afirmație pare hazardată. Cu toate acestea există argumente de ordin istoric și arheologic care confirmă această tradiție locală consemnată de preoții ortodocși din Baciu. Cercetările arheologice demonstrează că în secolele XI și XII extinderea statului feudal maghiar asupra regiunilor apusene ale Transilvaniei n-a avut nici o repercusiune economico-culturală și nici politică asupra Transilvaniei de sud-est. Materialul ceramic din secolele X – XI descoperit aici aparține tipului cunoscut din așezările Câmpiei Române. Deci este evident că în Transilvania de sud-est avem de-a face cu influența centrelor de la Dunărea de Jos, unde elementele locale se îmbină cu cele slave și bizantine. În această perioadă Tara Bârsei a rămas în dependență politică și economico-culturală de regiunile din sudul Carpaților Meridionali. Descoperirea unui engolpion ( icoană mică din metal cu chipul Maicii Domnului sau al Mântuitorului pe care ierarhii ortodocși o poartă la piept ) de tip bizantin în colțul sud-estic al Transilvaniei pledează pentru o bogată viață bisericească a populației autohtone ortodoxe §4,p.113-117. Temeliile unei biserici ortodoxe la Prejmer datând din secolul VI, mânăstirea din Vlădeni, Omiliarul slavon din secolele XI – XII de la Brașov, biserică de pe Tâmpa din secolul XI și scrisoarea papei Grigore al IX-lea din 1234, din care aflăm de "pseudoepiscopii" ortodocși din Tara Bârsei, suntalte mărturii care atestă o înfloritoare viață bisericească în Tara Bârsei, respectiv în zona Săcelelor.

În actul său de donație din 16 mai 1366 regele Ludovic cel Mare folosește denumirea de Slon pentru Baciu. Este prima și ultima oară când apare această denumire în documentele vremii. Peste doi ani, la 23 iunie 1368, cei doi juzi ai Brașovului reconfirmă "comitelui Iacob de Baciu" scutirea de " orice dare, bir sau plată" pentru "sesie și moară, împreună cu toate folosințele ei și cu tot ce ține de ea", "aflătoare în numitul sat Baciu" (38,p.323-324, doc. Nr.33). Denumirea de Baciu, aşa cum am văzut, provine din perioada dacică. Slon înseamnă loc de popas pentru turmele de oi și ciobani, dar și tînda bisericii sau loc de vamă. După 1366 satul Baciu nu mai este numit niciodată Slon.

În arhiva bisericii Sf. Nicolae din Șchei Brașovului există trei cronologii care însotesc inventarele din anii 1771 și 1862. În aceste cronologii se spune : "Fundatia sfintei biserici aceștia, se trage după vremea, când au venit bulgarii, lângă Brașov, în Tara Bârsei, umblând cursul anilor de le zidire 6800, iar de la Hr. 1292, căroră li s-au dat un loc slobod și au ridicat o sfântă cruce de lemn și acoperită cu șindrilă ...". Acești "bulgari" s-au stabilit în locul numit Slon. Cronicarii popa Vasile și Radu Tempea consemnează venirea "bulgarilor" în anul 1392 (156,p.1, 4 și 7). În primul rând trebuie să spun că acești "bulgari" erau de fapt români. Așa cum au arătat Constantin Lacea, Sextil Pușcariu, Iorgu Iordan și Ion Hurdubetiu, în evul mediu numele dat unei persoane sau unei populații avea un sens geografic și nu etnic (63,p.203-204). Toate persoanele care locuiau în

Bulgaria, chiar dacă erau români, erau numiți bulgari, la fel cum toți locuitorii români din Ardeal în perioada stăpânirii Regatului maghiar erau cunoscuți sub denumirea de "unguri". Aducetă aminte de Miorița în care unul dintre ciobănei este "ungurean". Constantin Lacea a demonstrat că "bulgarii" din Șchei erau de fapt meghenoromâni (82,p.353-370), iar G. Ivănescu demonstrează că și mocanii săceleni sunt tot meghenoromâni. Alți cercetători, printre care N. Densusianu, Ov. Densusianu (a cărui mamă se trage din renumitele familii săcelene Moroianu și Târcă ), T. Papahagi și Elena Moroianu, aduc argumente în favoarea originii macedoromâne a mocanilor săceleni, unele din ele contestate pe nedrept de Th. Capidan (78,p.392-394). Deoarece există argumente atât în favoarea emigranților meghenoromâni, cât și a celor macedoromâni, eu cred că trebuie să admitem că în 1292 a venit în Tara Bârsei (în Șchei Brașovului, Săcele și Râșnov) un prim grup de meghenoromâni, urmat în 1392 de un al doilea grup de macedoromâni. G. Ivănescu admite două cauze care au determinat deplasările unor români sud-dunăreni la nordul Dunării. În secolul XIII viața grea din Bulgaria medievală și perspectivele de viață mai iesnicioasă din Șara Românească, respectiv noua ordine feudală care favoriza înființarea de sate pe moșiiile boierești, i-au determinat pe unii dintre meghenoromâni să se stabilească în nordul Dunării. În schimb în secolul XIV năvălirea turcească a fost principala cauză a acestor migrații (78,p.401-402). Așa cum ne arată George Murnu, în secolele XI – XII Balcanii găseau de o covârșitoare mulțime de români care sub conducerea fraților Petru și Asan au zugrăvit din temelie Bizanțul. După bulgarizarea statului creat de Asănești, păstorii – datorită imposibilității transhumanței românilor în Tracia bizantină – emigrează în cea mai mare parte dincolo de Dunăre după retragerea tătarilor (106,p.201-203). Candid Mușlea crede că românii din Șchei, care sunt cunoscuți sub numele de bulgari, nu au putut veni aici toți deodată. Cei dintâi au sosit în anul 1292, iar ceilalți, mai numeroși, au venit în 1392, când în Balcani era foc și pară (109,p.18).

Păstorii meghenoromâni de care vorbește G. Murnu sunt cei care au ridicat biserică de lemn din Șchei Brașovului în anul 1299, în locul crucii de lemn acoperită cu șindrilă din 1292, biserică de care amintește papa Bonifaciu IX, la 15 decembrie 1399, și cruce de lemn de care ne pomenesc cronologii aflate în arhiva bisericii Sf. Nicolae. Alți păstori meghenoromâni s-au stabilit, tot în 1292, în Săcele, în Baciu, la locul pe care l-au numit (la fel ca și în Șchei) Slon. Pe paraclisul de la intersecția străzilor Alex. I. Cuza și Izvoarelor din Baciu aflăm următoarea inscripție : "Cu multe sute de ani în urmă aici a fost cea dintâi Biserică Ortodoxă a Românilor din Baciu Săcele. Satul se numea în vremea aceea Slon. Acest Sfânt Paraclis a fost renovat în anii 1802-1912-1965 cu dragoste pentru Iașașul lui Dumnezeu". Singura atestare documentară a denumirii de (continuare în pagina 10)

IN MEMORIAM • IN MEMORIAM • IN MEMORIAM • IN MEMORIAM • IN MEMORIAM

( continuare din pagina 9 )

### ISTORIA BISERICILOR ORTODOXЕ ROMANE DIN SАCELE

Slon datează din 1366. Rezultă că satul Baciu și-a schimbat numele în Slon odată cu venirea megleloromânilor în perioada 1292-1366. Tot în această perioadă s-a construit și biserică de lemn despre care aflăm din inscripția de pe paraclisul din Baciu. După integrarea megleloromânilor în comunitatea locală românească (daco-romană), se revine la vechea denumire de Baciu, așa cum rezultă din documentul emis de cei doi juzi brașoveni în 1368.

Pe la 1400, mai precis 1392, a avut loc o altă imigrare de oieri din Balcani, macedoromâni de astă dată, care s-au suprapus (la fel ca și megleloromâni din 1292) elementului românesc autohton din Săcele. Venirea acestor macedoromâni în anul 1392 este consemnată de cronicarii popa Vasile și Radu Tempea de la biserică Sf. Nicolae din Șcheii Brașovului și de preoții români ortodocși din Săcele pe baza tradiției locale (85,p.1 și 139,p.2). Faptul că mocanii săceleni practică o transhumanță descendentală (în care așezările stabile sunt sus la munte, unde locuiesc stăpânii turmelor, iar ciobanii coboară iarna la șes, unde închiriază un loc pentru adăpost) este o dovdă a originii lor sud-dunărene. Se știe că daco-românii băstinași practică o transumanță ascendentă, având așezările stabile la șes și numai vara urcă turmele la munte. Faptul că păstorii din Balcani și din Carpați sunt legati de așezări omenești fixe, la munte (aromâni) sau la șes (daco-români) demonstrează faptul că ei nu sunt nomazi (119,p.119).

Acești macedoromâni s-au așezat mai întâi în Cernatu și Satulung și ulterior și în celelalte sate săcelene. I. Podea consideră că acești mocani sud-dunăreni au dat Cernatului numele de Săcel, așa precum alii tovarăși de-a lor, așezăți pe alte meleaguri, au făcut din Cerna, Cerna-Vodă sau Chirna-Vodă (jud. Sibiu) tot Săcel. Satulungul l-au numit Cernatul Mare, spre deosebire de Cernatu, care era Cernatul Mic, iar apoi i-au spus și acestui sat Săcel. Ungurii au tradus Cernatul Mare prin Satulung (Nagyfalu), așa cum apare de fapt în documentul din anul 1456 al regelui Ungariei în care se vorbește despre alungarea românilor ortodocși. Având două sate cu denumirea Cernatu, după așezarea macedoromânilor, au apărut două sate cu denumirea de Săcel, adică două Săcele. Și când oierii aceștia s-au întins și în celelalte sate, li s-a zis și acelora sate săcelene, adică sate unde trăiesc mocanii săceleni (128,p.27-28). Și macedoromânii stabiliți în Cernatu își construiesc o biserică, probabil tot din lemn, dar nu este exclus să fi fost chiar din piatră, așa cum presupune Ioan Opris (118,p.132,n.30). După integrarea macedoromânilor de către români autohtoni dispără și denumirea de Satulung (Nagyfalu), astfel că în actul regelui Matia din 1460 reapare denumirea de Satulung (112,p.2).

Toți cei lății cercetători consideră că toponimul Săcele derivă de la diminutivul lui sat (sătu - săt - săcel), la plural săcele (sătu - săt - săcele) (43,p.267-268, 69,p.34, 105,p.17, 67,p.459 și 148,p.97). Ei se bazează pe cele două scrisori trimise de Vlad III Călugărul (1482-1496) pârgărilor brașoveni în care apare forma "Sătcele" (22,p.199-200 și 209). Nici în cazul acestui toponim cele două variante explicative nu se exclud. Denumirea dată de macedoromâni s-a suprapus peste variantă românilor autohtoni. Este o dovdă suplimentară că mocanii macedoromâni s-au așezat într-o străveche vatră de civilizație românească (daco-romană).

Așa cum a subliniat N. Iorga, faptul că români în secolul XIV se stabileau în unele sate din Ardeal prin colonizare, aceasta nu înseamnă că ei nu erau așezăți aici înainte de această dată. "Aceasta ar însemna că, fiindcă lumea umblă pe stradă, nimeni nu are locuință proprie sau cu chirie! Evident că are, dar omul

se mai mișcă, pentru a-și căuta de ocupație aiurea, pe drumuri. Așa și în ce privește popoarele: este o circulație continuă într-un popor, care nu înseamnă cătuși de puțin că poporul acesta nu este fixat" (75,p.65-66). Să nu uităm că din Săcele și Tara Bârsei au emigrat foarte mulți români. În Prahova, de exemplu, sunt multe sate în care s-au stabilit numeroși mocani: Breaza, Brătășeanca, Ungureni, Comarnic, Șotrile etc. Dobrogea a fost colonizată în mare parte de mocanii săceleni (91,p.152 și 254). Se pot număra 184 de sate, la sud și răsărit de Carpați, fără cele din Dobrogea, cu populație venită din Transilvania.

Originea românească a satelor săcelehe este incontestabilă. Ea este dovedită cu certitudine de o atestare documentară provenită de la cancelaria regelui Ladislau al V-lea din data de 6 mai 1456 (11,p.268, 64,p.69-70, doc nr. LV și 57,p.529-530, doc nr. 3019). Redau în întregime, pentru prima dată în traducere românească, acest document (traducerea aparține domnului Gernot Nussbächer, cercetător la Arhivele Naționale din Brașov):

*"Ladislau, din mila lui Dumnezeu rege al Ungariei, Cehiei, Dalmătiei, Croației etc., duce de Austria și Stiria, precum și marchiz de Moravia etc., credincioșilor noștri măreți comiți ai seculor sau vicecomițiilor lor, celor de față și celor viitori, care vor avea cunoștință despre această scrisoare, sănătate și milostivire. Ne-a expus credinciosul nostru foarte venerabil părinte în Hristos, cardinalul Dionisius, arhiepiscop de Strigoniu, cancelarul nostru suprem, că odinioară satele Sfântul Mihail (Cernatu), Satulung (Satulung), Turcheș și Baciu au fost locuite de anumiți valahi schismatici, totuși după aceea, după ce au fost alungați acei valahi, acele sate au ajuns în mâinile creștinilor (catolici), care anume creștini trebuie să plătească de drept decimele (dijmele) lor bisericii parohiale Sfântul Mihail din sus numita posesiune Sfântul Mihail (Cernatu), care decime voi le-ati înșușit acum pentru cetatea noastră numită Bran și după ce le-ati înșușit se folosesc de ele chiar și acum castelanii voștri, care locuiesc în numita cetate, în prejudiciul și în dauna acelei biserici parohiale Sfântul Mihail, începând de acum să fie administrate de acea biserică și voi nicidcum să nu vă mai interputeți, ci acele decime cu totul și în întregime să fie administrate de sus numita biserică.*

*Altfel de cum este scris mai înainte să nu îndrăzniti să faceți. După ce ați citit scrisoarea de față să o restituți celui care v-a arătat-o.*

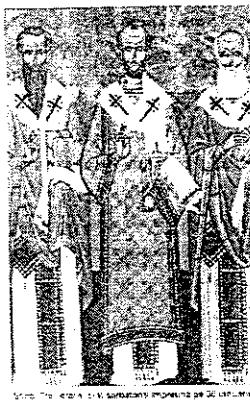
*Dat la Buda în sărbătoarea Înălțării Domnului, în anul Domnului 1456, anul regatelor noastre al șaisprezecelea în Ungaria și al treilea în Cehia. "*

*(Va urma)*

Ștefan Casapu

N.R. Bibliografia citată mai sus va putea fi cunoscută și consultată de cititori după publicarea lucrării.

## Vasile cel Mare, Grigore Teologul și Ioan Gură de Aur



Sârbătoarea Sfintilor Vasile cel Mare, Grigore Teologul și Ioan Gură de Aur datează de la sfârșitul secolului al XI-lea d.H., atunci când creștinii din Imperiul Bizantin începuseră să se certe între ei pentru o pricină care astăzi ar stârnii cel mult zâmbetul.

Întrebarea era: care dintre cei trei sfinti ierarhi este mai mare decât ceilalți? Și, în funcție de răspunsul la această întrebare, creștinii s-au împărțit în Ioaniteni, Vasiliteni și Grigoriteni. Sfântul Vasile era lăudat mai ales pentru faptul că, prin viața lui, ajunsese aproape la asemănarea cu îngerii; el nu ierta ușor și era aspru și în ceea ce îl privea și în relațiile cu ceilalți. Sfântul Ioan ierta mai ușor și atragea astfel oamenii spre facerea binei și părăsirea răului, iar cuvintele lui se spune că erau dulci ca mierea. Sfântul Grigore întrecuse în înțelepciune și în cunoașterea filosofiei chiar pe cei mai mari profesori necreștini ai vremii.

După câțiva ani de certuri fără sens printre credincioși, Sfinții Trei Ierarhi s-au arătat mai întâi câte unul, apoi toți trei, nu în vis, ci aievea, mitropolitului unei cetăți bizantine numită Evhita. Acesta era un om iubit de credincioși și foarte înțelept. Când i s-a arătat, Sfinții Trei Ierarhi i-au spus: "noi, precum vezi, suntem una la Dumnezeu. Între noi nu este nici un fel de ceartă și fiecare la vremea lui a fost inspirat de Sfântul Duh să scrie învățături spre folosul și mândrirea oamenilor. Prin urmare, spune-le celor care se ceartă să nu se despartă, căci pentru aceasta ne-am luptat și noi cât am trăit, ca să împăcăm lumea și să o aducem în unire. Mai spune-le că noi vom mijloci înaintea lui Dumnezeu pentru toți cei care vor fi pe praznicul pomenirii noastre". După ce i-au spus mitropolitului Ioan toate acestea, el i-a văzut pe Sfinții Trei Ierarhi înălțându-se la cer, strălucind cu o lumină nemărginită și chemându-se unul pe altul pe nume.

Sfântul Ioan Gură de Aur era mic de statură, cu trupul drept și subțire, cu ochii mari și vesel la față. Se spune că atât de bine a interpretat dumnezeiasca Scriptură, încât "dacă n-ar fi fost el, ar fi fost nevoie să mai vină încă o dată pe pământ Hristos". A trăit 63 de ani și a murit în exil.

Sfântul Vasile cel Mare era foarte înalt și uscătiv, cu o barbă lungă, foarte îngrijit. A fost o mare personalitate religioasă și a culturii, timpului său. La 37 de ani a devenit arhiepiscop al Mitropoliei Cezareei Capadociei. A trăit 45 de ani.

Sfântul Grigore Teologul era de statură mijlocie și avea o privire veselă și blândă. El a fost 12 ani patriarh al Constantinopolului și a trăit 80 de ani.

Sfinții Trei Ierarhi au trăit în vremuri când credința creștină era în permanență amenințată de eretici. Treimea aceasta pământească ne-a învățat să ne închinăm Treimii cerești aşa cum se cuvine astfel: Dumnezeu-născut este Tatăl, Dumnezeu născut este Fiul și Dumnezeu care purcede este Duhul Sfânt. Sunt trei persoane, dar un singur Dumnezeu. Nu sunt trei dumnezei, căci una și aceeași este Dumnezeirea. "Precum din soare ies raze care nu se deosebesc între ele, aşa sunt cele trei Persoane, care sunt aceeași ființă".

"Plaiuri Săcelene"

## 24 Ianuarie 1859 – Primul pas spre Marea Unire

Unirea Principatelor Române, Tara Românească și Moldova, săvârșită la 24 ianuarie 1859, se înscrie în evenimentele de seamă din vrednicile românești dintotdeauna. Prin acest act istoric, o parte din hotarele politice artificiale, care au despărțit timp de secole destinul muntenilor și moldovenilor, s-a prăbușit sub presiunea voinei de neînvins a poporului decis să-și hotărască singur soarta. Actul de la 24 ianuarie încunună, într-o primă etapă, îndelungatul proces istoric desfășurat, vreme de secole, în vederea realizării unității naționale.



Colonelul Alexandru Ioan Cuza a fost proclamat în unanimitate, întâi domn al Moldovei, în ziua de 5/17 ianuarie 1859, iar apoi, pe 24 ianuarie și domn al Munteniei. Dubla alegere a însemnat începutul procesului de constituire, pe baze moderne, a statului național român. Deși această alegere a stârnit împotrivirea Austriei și Turciei, conjunctura politică europeană a fost favorabilă românilor, iar măsurile luate de Cuza au obligat Poarta să recunoască, pe 4 decembrie 1861, unirea completă.

Momentul istoric de la 24 ianuarie este un prilej de binemeritată cinstire a memoriei vrednicilor noștri înaintași, oferindu-ne, în același timp, o pagină de înălțător patriotism, de dragoste față de pământul strămoșesc și față de poporul nostru, făuritor de viață nouă, curat creștinească și românească.

"Plaiuri Săcelene"

## ANUNȚ

Conducerea Asociației Cultural – Sportivă "Izvorul" și membrii acesteia regretă dispariția celui ce a fost d-nul Lungu Ion, urmaș al unei respectate familii de mocani săceleni și transmite sincere condoleanțe familiilor îndoliante.

*Dumnezeu să-l odihnească în pace!*

IN MEMORIAM • IN MEMORIAM • IN MEMORIAM • IN MEMORIAM • IN MEMORIAM

### De la noi de la Săcele, Din Săcele de la noi

Deschid, nu arareori, poarta Săcelor dinspre Dârstele Brașovului și constat că sunt dominat de o emoție lesne de înțeles. Aici, la Săcele, m-am născut, am copilărit și am trăit o bună parte din viață.

Cu autobuzul sau de la volanul mașinii parcurg cei șapte kilometri de șosea asfaltată, străjuită de trotuare aliniate și curate. Casele îngrijite păstrează aceeași trăsătură de altă dată, cu excepția faptului că au apărut unele plumbări de imobile noi și, desigur, modificări structurale îndeobsebi la fațade. Până la Casa de Cittire din Satulung, astăzi stația Electroprecizia, șoseaua șerpuiște asemănător unor meandre ale unui râu de șes. Desprind din mers comportamentul pietonilor care în contrast cu alerta a tot ce ne înconjoară, păstrează, s-ar părea, același comportament calm, aceeași educație civică, aceeași rușine și același respect de odinoară.

Ajuns la Casa de Cittire, de lângă biserică Sf. Adormire a Maicii Domnului, mă abat din șoseaua principală spre muntele Hîghiș, unde străzile și ulițele sunt surori. Aici este cartierul locuit de urmășii mocanilor, iar cei veniți au asimilat întru totul obiceiurile și viața de ansamblu a localnicilor. Străzile Unirii, Mocanilor, Horia și Valea Largă au fost și sunt leagănul unor oameni modești, ospitalieri și chibzuți; acestea pentru a evidenția numai în parte, acelă particularitate ale omului de omenie și de ispravă. N-ai să găsești oameni care să braveze cu cele agonisite și nici din cei care să se vaite sau să apeleze la cabina PROTV. Cu toții se călăuzesc după dictonul "munca și chibzuiala nasc agoniseala".

S-ar părea că în educația de ansamblu se păstrează învățărurile și exemplul marilor fii ca: prof. Moroianu, prof. Colceag, prof. I.U. Soricu, preotii Popaea, Z. Popovici și mulți alții.

Pentru a ne face o imagine mai clară despre viața de zi cu zi a acestoro oameni vrednici, am pornit pe Valea Largă, strada ce-și păstrează tradiția, dar este, în același timp, în pas cu timpurile, stradă unde gospodarii se respectă și se întrec în ale binelui. Pe această vale, cu multe decenii în urmă, cobora de la pădure poetul I.U. Soricu, care, de fiecare dată, trăgea după sine o creangă uscată, lăsând în urmă un iz de praf. M-am întrebat și ne întrebam ce vedea și ce găsea poetul în creanga cu pricina? Pe Valea Largă, lumea se cunoaște, se respectă și se ajută reciproc.

În curțile și gospodăriile îngrijite nu mai văd, ca altădată, nici o brumă de îndeletnicire legată de prelucrarea lânii. Războaiele mâncate de carii, acolo unde mai există, sunt depozitate prin magazii, iar vătalele, spatele, ițele și suveicile sunt păstrate cu grijă de bâtrâne în lăzile de zestre, toate acestea, în credință că, odată, urmășii urmașilor vor mai deveni economi de oi.

Pe banca din fața casei, găsești bâtrâne și nepoți care sunt gata să lege o conversație și să te poftescă în casă pentru a vedea, pe viu, teatralizările familiei. Copiii și adolescentii nu au cunoștințe de trecătorii vârstnici, aceasta însă nu-i scuzează să te salute respectuos și să-ți dea relații despre viața de pe vale. Așa am aflat că-n brazi mici, la inițiativa înimosului prof. Teșileanu, unul din fii lui Barbu Teșileanu, s-a construit o parte artificială, prevăzută și cu o trambulină, loc unde se desfășoară antrenamente și competiții și unde poti vedea zburând zeci de metri copii și tineri care, mâine, vor reprezenta Săcelele în competiții naționale și nu numai.

Să vadă țața Anica Rașca, odinoară ultimul locuitor din fundul văii, această minunăție, ar face desigur trimitere la extratereștrii!

De la părtia pe care în toiu verii găsești zburând acești urmași ai lui Vlaicu și Vuia, m-am îndreptat, pe la Fântânele, spre marginea pădurii de la neica Din. De aici, privesc întreaga Țara Bârsiei, cu suita de aşezări miniaturizate la scară de depărtarea ce o străbat cu ochiul liber. Acest colț de rai este completat de covorul multicolor al florilor, de zumzetul insectelor și de trilurile păsărelelor.

Aici este adevaratul izvor al plăcerilor. Aici te regăsești, călătorule, uitând de griji și de nevoi, aici ai prilejul să visezi retro și-n perspectivă, aici ai dori ca ziua să nu se mai sfârșească!

De la un timp, mă las pe spate și privesc spre ceruri. Am senzația că o putere anulează forța gravitației, mă ridică și mă poartă deasupra brazilor uriași ca, apoi, să revin pentru a mă rostogoli în pajiștea încărcată cu flori naturale din cele mai felurite.

Mă despart cu greu de aceste locuri de vis, de această perlă a naturii și, pe viroagă, cobor în șoseaua ce leagă Brașovul de Ploiești, prin pasul Bratocea. Zgomotul mașinilor constituie, desigur, un vădit contrast cu liniaștea codrului. În poieniță din fața caselor Ghia și Ghelase, desprind silueta frumoasei octogenare, Illeana Ghia Butu. Instinctiv mă duc cu gândul la perioada de glorie a "Izvorului" (1935 - 1940) când, soții, de mai târziu, Marius Butu și Illeana Ghia, constituau un model de participare la activitățile socio-cultural-sportive din cadrul asociației amintite. Pentru a rămâne cu o brumă din imaginea acelui vis trăit în codrul copilariei, am considerat ca fiind firesc și benefic să-mi continui drumul pe Ulița Mică. Aici, ca și pe Valea Largă, este stabilită între oameni o atmosferă de respect și participare onestă la rezolvarea problemelor cotidiene, la promovarea unui climat de stimă și încredere reciprocă. Trec pe lângă casa lui nenea Gheorghe Medianu, personalitate de frunte din rândul mocanilor și moșierilor săceleni din perioada interbelică, și, agale, ajung la poarta unde, odinoară, locuiau nenea Nitru și țața Lina a lui Daid. Pe moment, retrăiesc perioada glorioaselor Sântilii, când cuplul Daid excela prin costumele mocănești, prin dansurile tradiționale și prin petrecerea fără sfârșit.

Până să ajung la intrarea principală a cimitirului de lângă biserică Sf. Adormire, trec pe lângă casa Gologan. Pe acest sector de drum mă întâlneam, deseori, cu acad.G. Moroianu și dr. N.G.V. Gologan care făceau dese vizite rubedeniei lor, țața Marioara Gologan.

Am intrat în cimitir, unde am găsit o altă pădure, de astă dată, de morminte și cruci. Apar mormintele ca ciupercile după ploaie. Întrebarea pe care mi-am pus-o pe loc a fost aceea de a cunoaște, de va fi posibil, raportul dintre natalitate și mortalitate la această oră și dacă mai există un excedent natural. Lumânările, ce exprimă flacără de veghe, se vedeau licăind. În aceste locuri călătorul își găsește un alt mod de abordare a multiplelor probleme ce-l preocupă. Aici, trăirile și amintirile se regăsesc și constituie vîi realități.

Îngândurat și profund emoționat părăsesc aceste locuri, îndreptându-mă spre casă. La înapoiere, cu ochii deschiși, visam la traseul parcurs, la oamenii aleși pe care i-am întâlnit, la actele spontane ale mai vârstniciilor sau copiilor și, desigur, la sintagma că "Natura este principalul ocrotitor al omului împotriva viciilor sale". În drum, pe frumoasa vale a Timișului reflectam și concluzionam - Mai frumos e la noi - Aici la noi natura și omul se completează și formează acel specific săceleian.

Prof. Victor Carpin

**VIATA CA O POVESTE !****DIN SAT, DE LA SĂCELE, LA STÂNA DIN MUŞIȚA**

Între obiceiurile din vremea copilăriei mele și care astăzi apar într-o formă mai greu de înțeles, era și următorul:

Târlașul, adică stăpânul stâncii, se deplasa de la stână în sat și din sat la stână, cu calul.

Drumul era destul de lung și, pe deasupra, mai trecea și vecnea graniță, căci satul era într-o țară, iar stâna în altă țară.

La trecerea graniței, omul trebuia să fie în posesia unor acte similare cu pașaportul ("pașoul") iar pentru ca trebuia să existe act veterinar.

Târlașul zăbovea în sat un timp mai îndelungat, timp în care calului nu i se putea asigura loc de păscut, căci în câteva zile ar fi distrus toți pomii din grădină.

În situația aceasta, se recurgea la soluția trimiterii calului "îndărăt" la stână, unde rămânea până când trebuia trimis din nou în sat pentru venirea la stână a târlașului. (Parafrăzând, putem spune că "se trimitea calul în străinătate pentru păscut").

Oficiul acesta de dus și adus calul se încredința fie unui cioban, rupt din ale lui, fie lui Gheorghe Lingurari zis Bălălău, din Gârcin. El nici de acte nu avea nevoie căci știa să se strecoare pe unde nu-l vedea nimeni, adică prin "vama cucului".

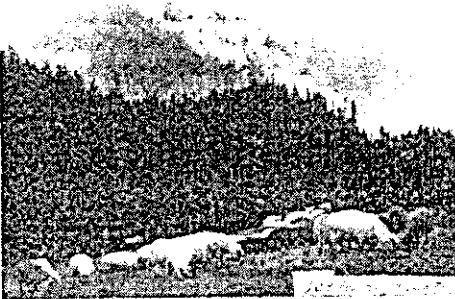
Într-o vară, în vacanța mea de dinainte de a intra în clasa a-IV-a primară (1904), fiindcă Bălălău hotărâse să se profileze pe cerșitul din casă în casă, îndeletnicire sigură și comodă, tata a luat hotărârea să-mi încredințeze mie această răspundere de dus și adus calul de la stâna din Mușița.

Nu i-o fi fost nici dumnealui, nici mamei, ușor să mă vadă plecat singur, călare pe Bălan, dar sosise vremea, că, înceț, să mi se încredințeze misiuni de deprinderi gospodărești.

La vârsta aceea de 10 ani, știam, singur, să pregătesc calul pentru drum, să-i pun șaua și să-l călăresc. De altfel, Bălan era un cal înțelept și blând, care te ducea el la stână căci cunoștea bine drumul.

În preajma plecării, am încercat un lanț de emoții. Am făcut o serie de pregătiri care amintite sau povestite, apoi, nepoților mei, produc mare haz: ghete pingelite la Moș Ilie din colț, am luat căciula din pod ca să o am noaptea la căpătâi la stână, am cumpărat un briceag de la bodega lui Manole, ca să am cu ce tăia urda, am mai cumpărat și tutun pentru baciul Moș Simion și ..... am ascuns lângă poartă o leicioară ca să pot încăleca dimineața, la plecare.

În ziua sortită, la primele raze de soare, am luat-o din loc. Se anunța o zi minunată.



Și fiindcă, la acea oră, se scula tot satul, am fost foarte încântat să văzând că intrasem în interesul vecinilor.

În înțelegere cu Bălan am reușit să parcurg, foarte țânțoș, ulița noastră...

Mergeam în Țară și încă singur!

Imaginea aceasta mi-am reamintit-o, după ani de zile, când, în calitate de elev plutonier, intram călare în Dârstele Brașovului, însotindu-mi bateria.

Intram cu primele trupe române, sfidând o graniță nefirească, plasată în mijlocul poporului român.

Am încercat atunci clipe de extaz care vin foarte rar în viață ca o răspplată a unor eforturi ale tale și ale multora din înaintașii tăi.

Imagini interioare generate de amintiri s-au întâlnit acum cu înălțătoarea realitate.

Locurile copilăriei și ale adolescenței mele erau acum stăpânite de culorile românești. Printre lacrimile emoției, l-am revăzut și pe copilul care plecase singur, pe Bălan, în Țară.

Și acum, Țara întreagă venea spre Transilvania și în această Țară eram și eu.

Să ne reîntoarcem la firul episodului din copilărie:

Repede am depășit satul, am trecut prin țigănia din Gârcin constituită pe atunci din bordeie necăjite și unde, la ora aceea a dimineții, numai câinii prinseseră viață; și, în mai puțin de o oră, eram la postul de vamă de la Șanț.

Astăzi, formalitățile care s-au desfășurat acolo îmi apar ca ridicol sub multiple aspecte: vamă în inima Daciei unde o barieră colorată în roșu, alb și verde despărțea fizic un neam.

Un copil de 10 ani, pui de valah, prins față în față cu autoritatea imperială austro-ungară, întruchipată de vameșul buhăit de inactivitate și care pufăia din pipă, parcă pentru a-și da sens vieții...

Cât am intrat în sala vărmii, l-am lăsat pe Bălan legat de o bară vopsită și ea în roșu, alb și verde.

Formalitățile au consumat și ele repede și, cam după o oră de la plecarea de acasă, eram deja trecut prin vama ungurească.

Imediat după pichetul de vamă se desfășura Poiana Șanțului, străjuită de înălțimile munților Rențea, Vaida și mult departe în stânga, de Ciucăș.

În altă parte vom vorbi de obiceiurile care se desfășurau aici: spălatul lânii, jos, pe malul Târlungului și tunsul oilor care avea loc chiar în poiană.

Am urmat drumul care se desprindea spre Predeluș și care însoțea, spre deal, cursul văii Doftanei. Știam și eu

(continuare din pagina 13)

**DIN SAT, DE LA SĂCELE, LA STÂNA DIN MUŞIȚA**

și Bălan că mai aveam mult de mers până la stâna din Mușita.

Când am văzut că cerul se întunecă, că din toate părțile se vedea fulgere și tunete și că ploaia s-a desfășurat în ropote, curajul, generat de fantezia de copil, m-a lăsat. Se întunecase de parcă se însera, deși eram în plină amiază. Apa Doftanei s-a umflat surprinzător de repede.

Bălan își urma linistit de drum și calmul lui, pe care îl simteam, mi-a mai dat încredere. De altfel, n-aveam încotro. În schimb, călăritul acesta, la voia calului, mă făcea să scutur de ploaie crăcile copacilor pe lângă care treceam și să suport pieptisuri care mă descumpăneau în șa.

Ne apropiam de postul vămii românești de la Predeluș când, în plină pădure, Bălan s-a ridicat în cele două picioare de dinapoi, a făcut o săritură uriașă, urmată de o cursă în coborâre spre postul de vamă. În șa pichetului ieșiseră cu toții să vadă ce s-a întâmplat.

Ulterior, am înțeles că Bălan se speriașe de o ursoaică cu pui și că dacă nu mi-aș fi ținut echilibrul, calul m-ar fi lepădat în gura lighioanei.

Este de notat că în acele vremuri pădurile erau împânzite de mulți urși. Singurii care le veneau de hac erau cainii ciobănești.

Vameșul român, care era prieten cu toți târlașii, deci și cu tata, m-a primit părintește, m-a ospătat și mi-a pus și o parte din haine la uscat.

Prea mult n-am putut zăbovi acolo căci mă amenința înserea. Ploaia stătuse, aşa că am mulțumit gazdelor, aşa cum mă învățase mama, și, încălcând pe Bălan, mi-am urmat drumul.

Pe lângă cășăria din Slon am trecut fără să opresc. Când a fost să trec prin apa Doftanei, umflată de ploaie, Bălan s-a împotravit cu mare încăpătanare îndemnurilor mele cu vorba și cu joarda.

Am avut norocul că încă de aici m-a urmărit, fără să fi simțit, vătaful mânzărilor din Poduri, Moș Ion Banu.

"Lasă calul în pace, că-i mai înțelept ca tine. Vrei să te îneici?"

Și n-am trecut apa decât după ce s-a mai domolit puhoiul și atunci printr-un loc bine ales de Moș Ion Banu. Pentru a-mi asigura trecerea, bătrânușul s-a băgat prin apă până la brâu.

Sunt convins că dacă n-ar fi fost Moș Ion Banu să ar fi putut, foarte bine, să-mi fi încheiat firul vieții acolo, dus de apele Doftanei.

Mi-a rămas în minte dojana pronunțată în limba de atunci care era aceeași și pentru Săceleni și pentru Treistenarii din Prahova:

"Să-i mulțumești Iu' Dumnezeu și să cinstești ziua de azi, că ți-am ieșit în drum, că de nu, cine știe, cum tempingea necuratul și intrai în apă de te tot duceai cu cal cu tot, p-acu-ncolo, cum vezi că se duc copaci ce plutesc pe ea".

Când le-am citit nepoților mei această poveste eram prin Dumbrava Sibiului. Ei erau mititei. M-a surprins zâmbetul schimbat între ei:

“Ce-i cu voi? Nu v-a plăcut?”

“Ba da! Deci un ban a scăpat un gologan!”

La care remarcă mea, rămasă în gând, a fost:

“O glumă bună a unei generații care putea să nu mai fi fost”.

În șa comarnicului, la stâna din Mușita, m-a întâmpinat baciul Moș Simion. Acest om mă impresiona întotdeauna cu înfățișarea lui de Dac: barbă albă, părul, tot alb, atârnându-i în plete și toată îmbrăcământea în copie fidelă după Columna lui Traian, pe care ulterior am văzut-o la Roma.

M-a dus în stână în preajma focului și, înfășurându-mă într-un cojoc, m-a dat pradă somnului.

Când m-am trezit era noapte. Moș Simion, care parcă tot din vise făcea parte, îmi pregătise o masă specifică stânii: bulz prăjit pe jăratec și mămăligă caldă cu jintiță.

La Mușita am stat mai mult de o săptămână, până când a venit vremea să-l duc pe Bălan în sat, căci îl aștepta tata.

În timpul acesta am însoțit zi de zi, din zori și până seara, cîrdurile la păsunat și tare măncânta totul!

Ceea ce m-a impresionat cel mai mult, la vîrstă aceea, a fost conștiinciozitatea și dragostea ciobanilor pentru meseria lor.

Ziua reîntoarcerii fiind fixată încă de la plecare, în capul satului dinspre Șanț mă aștepta mama.

Aflase de la Ion al Țăței Lință, cioban la oi, care se găsea la vama din Predeluș când am trecut spre Mușita, că: "era să mă mănușe o ursoaică și că mare noroc am avut că am scăpat".

Și s-a creat multă confuzie în jurul acestui caz, vesteau metamorfozându-se repede.

Mama, săracă, nu mai știa ce să mai credă și ce să mai spere.

Când m-a îmbrățișat n-a mai putut să-și stăpânească plânsul. Plângea în tăcere, mă strângea în brațe și mă mângâia pe față. Caldă dragoste de mamă!

Locul unde s-a petrecut această întâmplare (întâlnire) a rămas loc sfânt pentru mine, de evocare a chipului mamei mele bune și dragi.

**N.G.V. GOLOGAN**

CULTURĂ • CULTURĂ • CULTURĂ • CULTURĂ • CULTURĂ • CULTURĂ

Elena Tafan

GRĂDINĂ

Otavă tîrzie – foșnirea  
sufletului, larmă a semnelor  
îngăduite – ascult  
ecoul lui cum se-nțoarce, se-așază  
tăcînd sub pervažuri, singur în  
acest colț al istoriei, singur  
sub răsăritul cuvîntului,  
ani la rînd cu aceeași  
nădejde sperînd către plaja  
scobită de soare, ingenuă,  
în timp ce deasupra – solemn  
osuar al privirilor – crește  
Grădina.

II

Supă cosmică - maree a  
îndestulătorului zeu –  
Cînd mă aude trecînd, stîrul  
roșește-n obrajii mereu –

Salata se ceartă-n desime:  
rupe-ne între noi, războiește-ne,  
eu sint mai înaltă, deci  
lașă-mă pe mine – mînă calpă,  
mînă de viitorime

Mărarul începe  
coroane împăratesti  
(subsuori  
verzi cîndva  
încărunțesc ochi părintești)

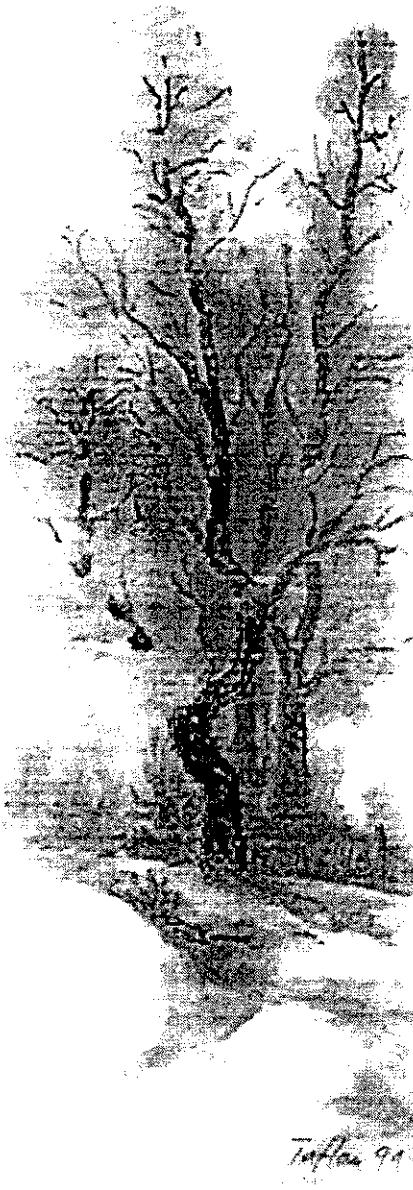
O să mă pricep la anu'  
șoptește pălăria de praz  
viorie  
Dacă n-o să fac sămîntă, zice  
loboda albă -  
loboda roșie va să vie

Fasolea este  
un labirint înflorit  
(Înflorește, Doamne, credința  
ca să pricep și eu  
păstaia de mit)

Usturoiul șade  
la poalele mărului îndătinat  
O lumină adversă  
îl visează uscat

N-am zis nimic despre ceapă -  
Premonițiile ei de ulei încins  
joacă pe mijlocul stratului

Acolo Mama a pus  
un trandafir săngeriu  
care  
binecuvîntează destins.



TURMA

Turma de-apoi se mișcă încet  
în turma de dinainte  
Dimineața de azi viscolește  
Pe cea de ieri prea fierbințe

Cugetul călător mișcă  
Orînduială de fum  
Calcă-n pasul oilor înghețate  
Nu se-ntrăabă de ce acum

Stratul apei, stratificarea  
apei devine grea  
Turma încarcă-n pămînt  
Picioare de altundeva

Fiorul deschiderii mitrei  
Caută un semn încrustat  
pe ureche; stîndu-l, Stăpînul  
o întoarce de unde-a plecat.

MIGRATII

Totdeauna mi-a fost frică  
Mult timp n-am știut că îmi este  
(îți crezi trupul mergind în șa  
Dar el e-n rostul trecerii pedestre)

Uneori am fost liniștită  
Alteori m-am uitat de pomană  
Cum toate primitele zile  
Îmi deschideau rană

N-am înțeles. M-am ascuns.  
Parcă vegheam dinainte  
Parcă singele casei năștea  
Din mine un părinte

Abia iubeam, încet îndrăznindu-l,  
Curajul – stemă neclară  
Era foarte mic și bine știam  
Că voi fugi din zidu-i afară

Jîndcă ocrotirea-i semăna cu-o durere  
Cu un fel de pricepere a gîndului bun  
Ce gonea peste teama celestă  
Aidoma unui călăreț hun.

## POPASURI LA IZVOARE DE CULTURA ȘI CIVISM SĂCELEAN (I)

Mereu repetatele aspirații ale Asociației "Izvorul", exprimate laconic pe prefața Revistei, prin acel "Vrem", orientat de patru obiective, adevărate puncte cardinale programatice, obligă pe cei care și le asumă drept crez, să și acționeze în litera și spiritul lor. Pare-se că, tumultoasa viață socială în care trăim, ne îndeamnă azi, să facem apel și la "trecut", pentru a "șterge colbul de pe cronicile bâtrâne" și a desluși înțelepciunea lor, căi de acțiune, pe care înaintașii le-au folosit pentru a traversa etape de criză social economică.

În societățile cu adevărat democratice, oamenii cu statutul lor de cetățeni, având drepturi și obligații electorale, sunt aceia care descrează, selectează și determină evoluția scopurilor vieții comunităților în care trăiesc. O fac pe calea organizării și conducerii treburilor sociale, prin intermediul delegațiilor responsabili aleși să conducă comunitatea și obligatoriu, prin implicarea nemijlocită a locuitorilor în respectarea normelor de conviețuire asumate democratic pentru bunul mers al organismului social.

Asociația "Izvorul" cu revistele locale "Viața săceleană" și continuatoarele ei "Plaiuri Săcelene" (ediția interbelică și cea actuală) au apărut în peisajul vieții sociale din Săcele, tocmai ca rod al climatului democratic interbelic și respectiv cel post decembrist (1989) din țara noastră. În particular, starea social economică și culturală locală a timpului respectiv le-a plămădit ca aspirații și "forță" să se nască, iar climatul democratic, atât cât a fost, le-a favorizat existența, manifestarea și dezvoltarea.

Citim din revista "Viața săceleană" nr. 11-12, anul II - 1930, pag. 23, articolul "Contribuții la istoricul societății de educație fizică "Izvorul" din Satulung Săcele" ...". Imediat după războiul cel mare se văd în Satulungul Săcelor, mici grupuri de elevi... care în << Grădina Domnească >> începuseră primele manifestații sportive... În anul 1922, "după ce prinse se bine gustul fotbalului și a altor sporturi, formă un comitet, se fac înscrierile de membrii, din cotizații se procură echipament sportiv, etc.". Ne-am dat seama la început, că sportul nu are însemnatate la sate, dacă nu merge alături de cultură" și că "asociațiile nu-și justifică existența numai prin aspirații și bune intenții". Ele trăiesc doar prin fapte. Înimoșii tineri săceleni din acele vremuri au reușit "ca falnică echipă de foot-ball de la Brașov, "Brașovia", să fie bătută de echipa noastră sătească din Săcele cu 6 - 0".

"S-au pregătit și s-au jucat de către membri clubului nostru diferite piese teatrale, în sărbători, cu rezultate atât morale cât și materiale. Mai mult, membrii noștri s-au deplasat și la satele de prin împrejurimi, răspândind cultura... ". Cu veniturile de la "Izvorul" s-a îngrădit terenul de sport, s-au semănat brazi pe el, a cumpărat echipament nou și a dat în fiecare Dumineacă matchuri la Brașov și aiurea, culegând peste tot victorii". Mânați de entuziasm tineresc, fără sponsorizări, ori subvenții bugetare, asociații de la "Izvorul" au fost mobilizați în ăsemenea fapte de îndemnul fostului lor conducător dr. M. Popaea: "voiește și vei putea". Astfel "au înființat - aici la Săcele - ceea ce alții n-au putut, revista "Viața săceleană", care în paginile ei ne dezvăluia comorile portului săcelean și care ne desfășura problemele economice, sociale etc. de care depinde viața noastră în prezent și viitor, de pe cele mai frumoase meleaguri de la poalele Carpaților". În acea perioadă glorioasă C.S. Izvorul "a reorganizat "Casa de citire", secția Biserică nouă, pe baze noi, instalând și un aparat de "Radio". Atunci s-au "bătut pentru obținerea unui teren de parc în Grădina

domnească, a cărui amenajare a început în primăvara anului 1930". Toate acestea și multe altele, dovedesc caracterul deosebit de activ al săcelenilor care și-au însușit spiritul constructiv al asociației de a contribui la prosperitatea acestei localități.

Revista "Viața săceleană" n-a supraviețuit decât doi ani. Într-o formă nouă, cu o altă conducere și cu idealuri împrospătate, în 1934, asociația "Izvorul" a pus în circulație revista "Plaiuri Săcelene", în frunte cu talentul și harnicul V. Tudoran, înconjurat și susținut de un impresionant număr de colaboratori inteligenți din localitate și din țară. De la primul număr, (ian. 1934) revista s-a dovedit a fi un instrument deosebit de fertil de cultură civică pentru locuitorii din Săcele. În perioada interbelică, - ani de adevărată glorie a revistei, - în paginile ei s-au publicat multe creații literare, dezbateri de idei și opinii pe diferite teme de mare importanță pentru localitate, dovedindu-se o tribună de viu interes pentru cititori, datorită informațiilor răspândite cu mult profesionalism și patos patriotic local. Pe parcursul existenței sale interbelice, Asociația și publicația ei, au fost conduse de un crez sincer declarat: "Revistă de atitudini și probleme săcelene". În paginile primelor numere apărute (ian. - feb. 1934) au fost expuse clar și concis rostul și obiectivele orientate spre a slui localitatea, anume "de a reda - sub formă de informație - prezentul și a prevedea viitorul, care nu ne prea surâde". Revista "Plaiuri Săcelene" de atunci relua și uneori amplifica ecouri din trecutul glorios al Săcelor, dar spațiile ei și eforturile colaboratorilor erau ancorate și angajate în soluționarea problemelor puse de prezent și de viitor. Prin informațiile publicate erau încurajate activitățile cultural - sportive locale, acestea făcând parte dintr-un mod de viață spiritual elevat, pe care Asociația urmărea să-l cultive oamenilor de aici. Astfel, citim "Comitetul Asociației Izvorul a acceptat să fuzioneze în interes săcelean, cu Despărțământul Astra pentru a-și lărgi și întări forțele".

"Respectând tradiția, Corul de colinde al Despărțământului Astra, sub conducerea d-lui învățător Florin Pană, a mers cu Moș Ajunul".

Despărțământul Astra și Asociația Izvorul a organizat în seara zilei de 15 decembrie 1933, în sala Szabó, un festival artistic urmat de dans. Programul cuprindea colinde și piesă de teatru "Instituitorii". Dirijorul și numerosul grup de artiști din Săcele au fost răsplătiți cu aplauze. La 26 decembrie 1933 Casa de citire Turcheș a organizat un festival artistic etc.". La apelurile Asociației și ale Revistei, cu deosebire inteligenți de primă mărime, originari din Săcele, aflați în localitate, ori în alte părți în țară, și-au strâns rândurile în concertul de cultură și civism săcelean, pentru a contribui la propășirea vieții social economice locale. Erau vremuri când Asociația "Izvorul", revista patronată de ea, erau sincer unite cu alte instituții culturale educative - biserici, școli, case de citire. Împreună la apelul forurilor administrative locale și cu sprijinul acestora, militau pentru binele comunității.

Izvoare scrise dar și amintirile unor localnici – veterani din acele vremuri, - confirmă convingător cele relatate. (Va urma).

Prof. Andronic Moldovan

Cronica limbii**DESPRE EXPRESIVITATEA LIMBII ROMÂNE (II)**

În cadrul discuției despre expresii sau locuțiuni care au ca element component o parte a corpului omenesc, am prezentat în numărul anterior expresii conținând cuvântul "cap".

Cu "păr", ca podoabă capilară, avem mai puține expresii. Atât în folclor, cât și la Eminescu, părul lung și blond este simbol al frumuseții feminine "al ei păr de aur moale", "frunte albă-n părul galben" etc., astă în ciuda faptului că la români predomină șatenele și brunetele. În același timp însă, omul fără păr, spânul, este un om "însemnat" deci trebuie să te ferești de el, pentru că se abate de la normal. Când cineva trăiește o spaimă mare se spune că "i se face părul măciucă". Pentru a sublinia multimea unor situații cunoscute, spunem "n-am eu fire de păr în cap" câte s-au întâmplat. Când s-au strâns toți "în păr", unii vorbesc "în doi peri" (cam fără sens), iar alții "taie (despică) firul în patru" și caută să explice totul "de-a fir a păr" (cu lux de amânunte), ajungând la un adevăr cam "tras de păr", încât îl vei crede "când ți-o crește păr în palmă", fiindcă "ti-a scos peri albi", ba unii "cu păr pe limbă" (cam prosti) "s-au luat de păr" în toată regula pentru "cât păr în palmă" (nimic).

Fruntea, ca parte superioară a feței, este un semn al inteligenței și al sensibilității. "Frons est animi ianua" (fruntea este poarta sufletului) spuneau latinii. Cu "frunte-naltă (lată)" se spune, de obicei, despre un om intelligent, iar prin om "cu fruntea-ngustă (cât lama de cuțit)" înțelegem un om cam prost. Prin "om de frunte" se denumește un om de prim rang, o somitate într-un domeniu și este așezat "în fruntea mesel" ca oaspete de vază. Capacitățile deosebite sunt întotdeauna "în frunte" (a clasei, a unui grup, a unei instituții). Despre un om lacom spunem că se așează "în fruntea bucătelor". În privința sortii, din bătrâni se spune că "ce ți-e scris în frunte ți-e pus"!.

Ochiul ca organ al văzului este cuprins în nenumărate expresii. La români ochii "sunt oglinda sufletului", de aceea există în expresii ce presupun delicatețe, dragoste. Cei doi "se privesc ochi în ochi", "își fac ochi dulci", cu priviri pline de înțelesuri și sunt dragi unul altuia "ca ochii din cap", nu le mai "fug ochii" după altcineva, "își văd visul cu ochii", fără a mai fi nevoie "să-și dea ochii peste cap". Ochiul înseamnă cunoaștere, de aceea simțim nevoia să subliniem "am văzut cu ochii mei"! Despre un om priceput spunem că "are ochi" încât face orice lucru "cu ochii închiși" (foarte bine); fiind și harnic, "muncește de-și scoate ochii", de aceea nu este privit "cu ochi buni" de cei leneși. Omul trebuie să țină la numele și la onoarea sa "ca la ochii din cap" și când pornește o afacere (o acțiune) "să-și facă privirea roată", "să fie cu ochii în patru", pentru că

repede "te poate face cineva din ochi" (te păcălește), să-și dea seama "dintr-o ochire" de adevărul care spune că "în țara orbilor cel cu un ochi este împărat", fiindcă apoi degeaba "i se mai scurg ochii" după ce voia și, de jenă, "nu mai poate da ochii" cu nimeni.

Se cere, aşadar, să fim "numai ochi și urechi" la tot ce se întâmplă nu "cu un ochi la făină și cu altul la slănină", multe din cele ce se petrec "sub ochii noștri" sunt "cu ochi și cu sprâncene", nu trebuie să facem nimic "de ochii lumii" sau să privim "cu ochi de piatră" (nepăsători, reci), ci "să măsurăm (să judecăm, să apreciem) bine din ochi", pentru a nu pleca "încotro vezi cu ochii", părându-ni-se că "paharul (armăraiciunii) e plin ochi", un câștig mai bun poate fi o înșelăciune, fiindcă "banul e ochiul dracului"!

Ca organ al respirației și al miroslui, nasul apare în nenumărate expresii, dar cu sens figurat, de cele mai multe ori peiorativ. "Are nas" spunem despre cineva care se pricepe într-un domeniu sau este prea îndrăzenet. Omul obraznic "își ia nasul la purtare", "nu-și cunoaște lungul nasului", nu-și știe locul, nu știe să se poarte cuviincios, e încrezut încât nu-i ajungi cu prăjina la nas", "umblă cu nasul pe sus" și "strâmbă din nas", fiind nemulțumiți tot timpul. Când îl vezi mereu "cu nasu-n cracă" (încrezut) "îl mai dai peste nas" sau "îl mai scurtezi nasul" ca să-l aduci cu picioarele pe pământ. Aceștia tot timpul îți "scot ceva pe nas" (reproșează, se înfurie), fiind "cu nasul de ceară" (foarte susceptibili), cu toate că "își bagă nasul unde nu le fierbe oala" și nu le poți zice "să vă fie de nas" (rușine)!

Niciodată nu-i vei vedea "cu nasul în jos" (rușină), vor să "te ducă (poarte) de nas", să te tenteze cu ceva, "să-ți dea pe la nas", ca apoi, batjocoritor, "să-ți râdă în nas".

În ultimă instanță însă "o să-i iasă pe nas" (o va păti), pentru că ceea ce face el "nu miroase a nas de om" (nu e faptă de om vrednic) și nu va mai avea curajul să "scoată nasul în lume", "să dea nas în nas" cu cei cunoscuți, tocmai pentru că "nu vede mai departe de lungul nasului" și, slab cum e, "îl curge untura (grăsimea) pe nas".

Prof. Ilie Cujbă

CULTURĂ • CULTURĂ • CULTURĂ • CULTURĂ • CULTURĂ • CULTURĂ

**LA PAS PRIN LIBRĂRII**

Apariții editoriale semnalate de ing. Horia Bârsan

**1. "POETICĂ EMINESCIANĂ - Temeiuri folclorice" de Gheorghe Drăgan, editura POLIROM 2000.**

În capitole precum: Elemente preexistente, Temeiuri istorice și metafizice, Antitezele sunt viață, Poetica folclorică - poetica romantică, Pretexte cromatice și O patetică a dorului, Gheorghe Drăgan demonstrează modul în care "Eminescu și-a asumat literatura populară ca element de susținere a propriei arte poetice".

Discutând poezia și variantele, proza, însemnările de fragmente și corespondența jurnalistică-politică și literară, autorul reconstituie spectacolul captivant al autoeducării unui scriitor, gânditor fidel motivațiilor primare, de principiu, pe care se sprijină un program de creație cu repere bine definite.

**2. "STATUL" de Mihai Eminescu**

Cele două volume : "Statul – Funcțiile și misiunea sa" și "Statul – Personalitatea statului și organele puterii" ne oferă prilejul de a constata că poetul a fost nu numai un gazetar temeinic informat în tot ce a scris și un suflet înfierbântat pentru problemele naționale, dar și teoretician al statului ideal, corespunzător intereselor neamului. Al doilea volum reunește publicistica eminesciană referitoare la personalitatea forumului administrativ – politic al națiunii, la organele sale componente și la partidele aflate într-o continuă luptă pentru putere.

**3. "DOSARUL H; MONSTRUL" de Ismail Kadare, editura UNIVERS, 2000.**

Ambele proze sunt "subversive", satire neîertătoare la adresa regimului totalitar din Albania și demonstrează mecanismul "instituției coșmarului", propunând soluția evadării în mit, în lumi arhaice. Proza lui Ismail Kadare apelează voalat la simboluri, e creatoare de inconfundabilă atmosferă și de un farmec aparte al personajelor. Trecutul îndepărtat, "decantat" în mit și prezentul aberant, care încearcă să modifice însăși natura omului, puse față în față, între oglinzi paralele, nasc o lume insolită.

**4. "ULTIMUL ÎMPĂRAT" de Edward Behr, editura HUMANITAS, 2000.**

Trimis special al presei americane în puncte fierbinți ale globului, în anii '50 – '80, Edward Behr a relatat de la față locului războiului și revoluției, a intervievat șefi de stat și politicieni, dar a înregistrat și opiniile omului obișnuit. "Ultimul împărat" este biografia neromantată, dar captivantă, a ultimului împărat al Chinei, Pu Yi (1906 – 1967), un personaj cu o viață senzațională prin teribilele încercări cărora le-a supraviețuit: comploturi, trădări, exil, "reeducare în închisorile comuniste chineze", etc. Biografia scrisă de Behr nu a fost ecranizată de Bertolucci în fastuosul film "Ultimul împărat", dar autorul a însoțit, în 1986, echipa de filmare în Orasul Interzis și a făcut propriile investigații printre martorii, care mai trăiau, ai vieții lui Pu Yi, apoi a citit tot ce a găsit în temă și a reconstituit viața ultimului împărat chinez, deducând din fapte și psihologia lui.

**5. "HOROSCOPUL CHINEZESC" de Theodora Lau, editura HUMANITAS, 2000.**

Cartea se adresează specialiștilor în astrologie și novicilor interesati de subiect. Potrivit horoscopului chinezesc, bazat pe calendarul lunar, destinul oricărui om este influențat de unul din cele 12 semne animale. Acestea sunt guvernate, la rândul lor, de câte un element: Metal, Apă, Lemn, Foc și Pământ, ca și de ascendentul individual.

Complementar zodiacului occidental solar, horoscopul chinezesc este un ghid original și complet de prezicere a viitorului și de înțelegere a trecutului, examinând și compatibilitatea și conflictul dintre semnele zodiacale.

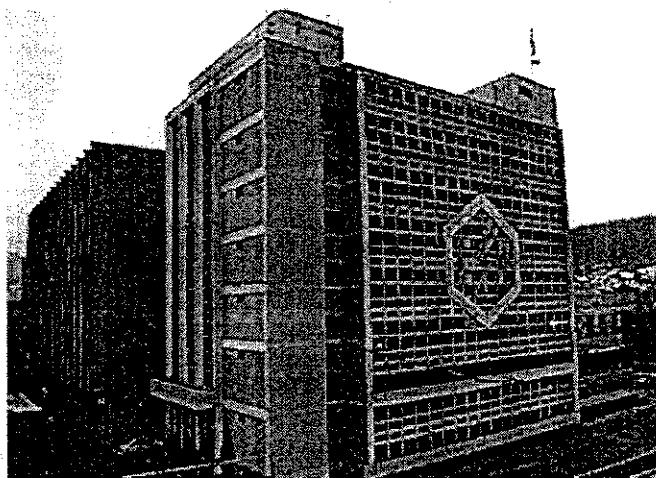
## “ELECTROPRECIZIA” EXEMPLU DE STABILITATE ȘI MOTIV DE MÂNDRIE PENTRU SÂCELE

Încă de la înființarea sa pe aceste meleaguri, în Satulungul Săcelor, S.C. ELECTROPRECIZIA S.A. s-a constituit într-un adevărat centru de gravitație în jurul căruia s-a polarizat aproape întreaga viață particulară și profesională a oamenilor de aici. Meritau mocanii noștri să demonstreze că, după ce secole au fost mari economi de oi și agricultori destoinici, odată cu trecerea la istoria modernă și contemporană, își pot aduce o contribuție decisivă la transformarea Săcelor și într-un centru industrial de prim rang, nu numai în județ, dar și pe plan național. Și această sansă s-a numit ELECTROPRECIZIA.

De la micuța hală de montare a motoarelor electrice, din anii '40, astăzi, ELECTROPRECIZIA a devenit un nume cu rezonanță în peisajul economic al țării, fiind singurul producător român de echipamente electrice pentru autovehicule (alternatoare, demaroare, relee regulatoare de tensiune, aparataj de bord) și unul dintre cei mai importanți producători de motoare electrice asincrone monofazate și trifazate din țară, de polizoare, mașini de spălat și alte produse.

Anul 1999 a fost un an rodnic pentru colectivul de la ELECTROPRECIZIA, care, beneficiind de o politică managerială eficientă, a reușit să realizeze un export de peste 10 milioane dolari și o producție marfă industrială de aprox. 500 miliarde lei. S-au realizat investiții de aprox. 10 miliarde lei, printre utilajele mai importante cu care s-au dotat liniile de fabricație numărându-se cele două mașini de turnat sub presiune, de 400 și 1000 t.f. care asigură o independență mai mare în turnarea carcaselor motoare.

S-a acordat o atenție deosebită creșterii calității și competitivității produselor realizate, prin diversificarea producției de motoare electrice prin modificarea parametrilor și geometriei diferitelor repere, lărgirea gamei de motoare cu frână și a celor cu termoprotector, punerea în funcțiune a liniei de fabricație a unor noi motoare în gabarite 80 și 90 pentru export, realizarea seturilor rotor-stator alternator pentru export, a gamei de produse pentru injecție benzинă pentru DACIA, extinderea exportului de alternatoare și demaroare.



În condițiile grele, ale economiei de piață, pe care le cunoaștem cu toții, ELECTROPRECIZIA a reușit să-și plătească regulat datoriile către bugetul de stat, constând în: CAS (25 miliarde lei), fond șomaj (5 miliarde lei), fond sănătate (7 miliarde lei), impozit salariai (12 miliarde lei), adică aprox. 50 miliarde lei, în anul 1999.

Aceste aspecte demonstrează, o dată în plus, eficiența actului de conducere și de organizare, cu atât mai mult cu cât marea majoritate a societăților comerciale din județ și din țară înregistrează datorii de ordinul sutelor de miliarde la aceste capitole.

Anul 2000 se dorește a fi un an de excepție în ceea ce privește realizările societății ELECTROPRECIZIA, care se bucură de o recunoaștere din ce în ce mai mare pe piața mondială, lucru dovedit și de faptul că, an de an, comenziile primite de la beneficiarii externi au cunoscut o creștere continuă.

Se prognozează o creștere a exportului cu 20% față de anul trecut, o producție de

motoare de aprox. 400.000 buc., cu posibilitatea de creștere în jur de 500.000 buc, creșterea cererii de comenzi la seturile stator-rotor alternator, de alternatoare și demaroare pentru export, dezvoltarea pieței externe de polizoare, proiectarea și realizarea prototip a unei electropompe submersibile. Edicator în ceea ce privește obiectivele îndrăznețe, dar perfect realizabile, ale societății în acest an, este faptul că producția marfă estimată pentru luna martie este în jur de 57,5 miliarde lei, adică aprox. 74 milioane lei în prețuri 1989, în condițiile în care numărul actual de angajați este de aprox. 3.500 persoane.

Credem că aceste aspecte spun foarte mult despre eforturile pe care trebuie să le facă o societate privatizată complet, în actuala perioadă de tranziție, iar rezultatele bune obținute până acum și cele care se prefigurează în anul 2000, ne dau certitudinea că ELECTROPRECIZIA va continua încă mult, în viitor, să fie o emblemă a industriei naționale, un pilon central al vieții locuitorilor din Sâcele și un motiv de mândrie contemporană pentru toți săcelenii.

## “BALUL PLĂCINTELOR MOCĂNEȘTI - 2000”

De curând, aici la Sâcele, la 25 februarie, cu două săptămâni înainte de lăsatul secolului, în “Cantina restaurant” a S.C. Electroprecizia S.A., s-a desfășurat traditionalul “Bal al Plăcintelor Mocănești”. Mai mult decât altă dată, frumoasa datină strămoșească sâcelenă, prin modul cum a fost organizată, cum a decurs și prin efectele sufletești asupra participanților s-a dovedit un deplin succes.

Biroul Asociației cultural-sportive “Izvorul” și colectivul de redacție al revistei “Plaiuri Sâcelene”, sub același patronaj se realizează an de an această tradiție mocănească, în demersurile pentru reușita festivității, s-au sprăjinit în special pe munca grupului de acțiune, format din ing. Claudiu Roșculeț, Președinte Director General la S.C. Electroprecizia, coordonator, Ioan Eftimie, Adriana Vlad, ing. Octavian Taraș.

Celelalte instituții, asociații, unități economice – multe și variate în Sâcele -, indiferent de profilul de activitate, ori proprietate, cu excepția firmei ERAMIXT, nu și-au adus contribuția la reușita festivității deși o parte dintre conducătorii și angajații acestora, au participat și s-au bucurat din plin de condițiile oferite. Merită subliniat faptul că Asociația “Izvorul”, prin competența grupului de organizatori, a demonstrat și cu această ocazie, că este capabilă să-și depășească propriile disponibilități și performante, peste limitele solicitate de redactarea Revistei, să inițieze, coordoneze și întărtuiască și alte acțiuni îndreptate spre folosul interesului local. Elocu reușitelor balurilor din anii precedenți a făcut să crească numărul aderenților la Asociație și, în contrast cu povara privaținilor economice impuse de îndelungata etapă de tranziție, pe care o traversează și o suportă cu greu o mare parte din populație, să crească numărul solicitărilor pentru acest bal, peste capacitatea limită proiectată de organizatori. Sigur, această creștere de solicitară pentru divertisment de calitate, în spiritul unei decențe cu rădăcini în izvoarele de credință ortodoxă și moralitate, cu moșteniri de substanță tradițională locală, este o reacție la nesfârșitele și tot mai stridente condiții de stres zilnice și un răspuns evident la invazia impertinentă a unor produse cultural-distractive ieftine, adesea cu mult conținut de vulgaritate și violență.

La “Balul Plăcintelor mocănești 2000” peste 300 de persoane, sâceleni și invitați ai acestora, dintre care n-au lipsit reprezentanți



s-au bucurat de ambianța plăcută întâlnită aici. Oaspeții au trăit petrecerea și au apreciat-o ca pe o manifestare de divertisment deosebit de reușită, tocmai pentru că a izbutit, într-o accentuată măsură, să satisfacă așteptările comesenilor. Aici s-a îmbinat relativ armonios atmosfera de frumoasă primire din partea gazdelor, cu o estetică ambientală de masă festivă, într-o curățenie de zile mari și cu surpize plăcute la tot pasul: felicitări de Mărtisor, cu o pictură originală unică, executată de un pictor local col. Dumitru Taflan, flori, lumânări în diferite culori, în sfeșnice pregătite artizanal, mese încărcate cu produse culinare și băhice, pentru toate gusturile. Feluri îndestulătoare de mâncare au fost servite programat pe tot parcursul petrecerii, dintre ele nelipsind “emblema balului” “PLĂCINTA MOCĂNEASCĂ”, sarmalele, delicioșul păstrăv de Carpați, plăcutul grătar, și a.

Deschiderea festivă s-a făcut cu succinte, dar consistente cuvântări de bun venit, bună primire și petrecere după datina străbună, din partea reprezentanților gazdelor, dl. ing. Claudiu Roșculeț și dl. prof. Victor Carpini, președintele Asociației “Izvorul”, următe de creștinăscă rugăciune și binecuvântare a bucătelor de către preotul din Satulung, părintele Ioan Cornea.

Buna dispoziție și tonusul ridicat de veselie au fost susținute de o orchestră, alcătuită din instrumentiști de valoare, cu toții localnici, care s-au comportat ireproșabil, condusi de virtuosul Mișu Munteanu. Din repertoriul acesteia n-au lipsit melodiile de dans modern de ultimă oră și retro, de dansuri populare românești, dintre care multe locale, cu deosebire cunoscutul și îndrăgitul “Ciobănaș”. Pe parcursul petrecerii, oaspeții au fost delectați de bogatul și variat program artistic, susținut de ansamblul “Astra” al Clubului Electroprecizia, regizat, dirijat și prezentat de înimosul instructor Gheorghe Debu. Revista “Plaiuri Sâcelene” a consemnat în repetate rânduri aspecte din viața acestui ansamblu. De data aceasta, evidențiem faptul că talenții artiști amatori s-au prezentat într-o formă mai înțineră și cu un repertoriu împrospătat, dovedindu-și în felul acesta capacitatea de adaptare la pretențiile spectatorilor. Mare păcat de acest ansamblu că n-a reușit până în prezent, ca din garderoba sa de dansuri populare să facă parte și costume tradiționale mocănești din Sâcele! Din buchetul surprizelor au făcut parte și melodile cântate, cu o voce fermecătoare, de solista de muzică

ușoară Victoria Mușat și, cu totul deosebit, interesanta și aplaudată parada a modei, care a culminat cu baletul “Dans tițănesc”.

Am fi nedrept să nu amintim aici, în mod cu totul aparte, despre contribuția de excepție a celor oameni care au trudit cu migălă și hârnicie, pentru ca ospățul “Plăcintelor” 2000, să descurgă deservit ca la o aleasă sărbătoare. Ne gândim la acei oameni, care cu atenție și multă polițe serveau la mese, ori la aceia care în bucătărie sau în alte servicii, undeva pe aproape, munceau ca petrecerea să descurgă absolut firesc. Tuturor acestora, în frunte cu “dirijorul” lor, d-na Mariana Popescu, organizatorii și oaspeții le transmitem și pe această cale sincere felicitări. De pe paleta ospitalității și a surprizelor gazdelor, s-a mai remarcat atenția față de cei mai vârstnici comeseni și asociații din rândul vieții mocienilor sâceleni: Emil Petruț, Butu Elena, Ioan Tuțuiu, cărora li s-au oferit diplome de merit pentru consecvența de participanți la viață și acțiunile Asociației. Asemenea diplome de merit, însoțite de o placă comemorativă “Balul Plăcintelor 2000”, au fost înmânate și unor sustinători de frunte ai Asociației și ai Revistei. Interesant și mult aplaudat a fost apoi episodul tragerii la sorti a numerelor câștigătoare la Tombola balului.

Ne oprim cu aprecierile asupra acestui



eveniment la cele anterior prezentate. Probabil, cu o altă ocazie, în paginile Revistei, ne vom exprima și alte opinii despre o astfel de manifestare cultural-distractivă, poate “față în față” cu cele de odinioară, făcând uz de sugestii de valoare, venite din partea unor participanți. Ne bucurăm că am trăit, cu această ocazie, o petrecere de calitate care a demonstrat că și în aceste “vremuri”, tinerii, mulți la număr, alături de vârstnici, cu sprijinul Asociației și a altor forțe locale, pot găsi izvoare de distracții alternative, pentru divertisment decent, care să contracareze, măcar parțial, ofertele pentru timpul liber, mult prea nocive, întâlnite azi la tot pasul. “Balul Plăcintelor Mocănești - 2000” s-a derulat într-o ambianță de veselie molipsitoare până în zori. Satisfăcările oaspeților, gândul și intențiile lor de reîntâlnire la edițiile viitoare, chiar neexprimate, au fost resimțite de organizatori, aceștia transformându-se în mulțumirile lor pentru eforturile depuse. Am dorit ca măcar o parte dintre opinile participanților despre reușitele și neajunsurile acestei petreceri să ajungă pe masa gazdelor, pentru a folosi ca sugestii în acțiunile de viitor.

Andronic Moldovan



de frunte din conducerea politico-administrativă locală, șefi de instituții și asociații, intelectuali, manageri de întreprinderi, patroni, comercianți, muncitori, tineri și vârstnici

## Primăria Orasului Săcele

Iarna, începută în noiembrie 1999, iată că se face simțită și acum, la mijlocul lui martie 2000.

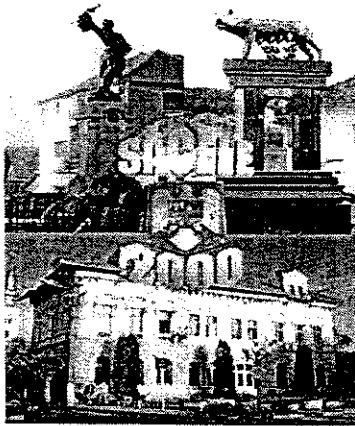
În toată această perioadă a căzut zăpadă din abundență, punând la încercare forțele celor două firme care au făcut dezapezirea străzilor. În acest sezon ne-am propus (și am reușit) să facem accesibilă fiecare stradă, imediat ce zăpada a căzut, iar de pe cele două bulevarduri ale orașului am îndepărtat permanent zăpada, transportând o cantitate de aproximativ 7.000 m.c. Ne declarăm satisfăcuți de prestația societăților comerciale CIBIN S.R.L. și S.FAN S.R.L. care au respectat cu strictețe prevederile contractelor pentru dezapezire, încheiate, utilizând pentru aceasta douăsprezece utilaje specifice. Dorim să menționăm că, atunci când situația a impus-o, utilajele noastre au ajutat la dezapezirea Drumului Național 1A care traversează Săcelele și a Drumului Județean 103B, deși aceasta cade în sarcina Direcției Regionale de Drumuri și Poduri și, respectiv, a Regiei de Drumuri Județene Brașov.

Încălzirea accentuată a vremii din ultimele 10 zile a provocat topirea masivă a zăpezii de pe văile care străbat orașul, provocând creșterea debitelor apelor care trec prin canalele pluviale. Am procedat la curățarea repetată a canalelor, la supravegherea permanentă a grătarelor de reținere a materialelor solide, reușind să menținem în albie debitul destul de ridicat provocat atât de topirea zăpezilor cât și de ploile care, local, au avut caracter torrential.

Sarcina noastră ar fi fost mult ușurată dacă pungile din material plastic, recipienții de băuturi răcoritoare, ambalajele sau îmbrăcământul veche, aruncate în văi și canale, și-ar fi găsit locul firesc în pubele de gunoi care, trebuie spus, au fost ridicate sistematic de serviciul de salubritate în ciuda iernii capricioase.

Serviciul Agricol a continuat eliberarea titlurilor de proprietate asupra terenurilor agricole conform Legii nr.18/1991, astfel că, din totalul de 2768 titluri de proprietate, au mai rămas de eliberat doar 427. A continuat în toată această perioadă primirea cererilor de restituire a terenurilor agricole, conform legilor nr.169/1997 și 1/2000.

Cu mare satisfacție a fost primită legea care reglementează restituirea, printre altele, a pădurilor



comunale.

Urmează ca, în scurt timp, să apară instrucțiunile care vor stabili modul concret de predare către comunități a patrimoniului silvic ce va constitui o sursă apreciabilă a veniturilor locale.

În cea de-a doua ședință din anul 2000 a Consiliului local, a fost aprobată execuția bugetară pe anul precedent și a fost stabilit bugetul pe anul acesta în strictă concordanță cu veniturile care se preconizează a se realiza.

În luna februarie a.c., Curtea de Conturi a acordat Primăriei descărcarea de gestiune în urma controlului care a constatat modul corect în care a fost cheltuit banul public în anul 1999.

Pentru populația foarte săracă din cartierul Gîrcin, au fost distribuite de Sărbători ajutoare alimentare cu sprijinul material al unor societăți comerciale locale.

A fost întocmit programul pentru anul 2000 cu lucrările de reparații ale drumului principal din Fondul Special al drumurilor, constituit conform Legii 118/1996 și s-au făcut numeroase demersurile Ministerul Transporturilor și Ministerul Finanțelor pentru acordarea de fonduri pentru reparații și investiții.

Și pentru că primăvara se apropie totuși, adresăm tuturor locuitorilor orașului nostru rugămintea de a respecta hotărârile Consiliului local cu privire la buna gospodărire a orașului, făcând și păstrând curătenia atât în cartierele de blocuri cât și în jurul caselor individuale.

**VICEPRIMAR,  
Ing. Petre Ștefănescu**

### Centrală telefonică digitală la Săcele

Pe lîngă centrala telefonică analogică cu o capacitate de 2.600 de linii telefonice principale, în Săcele va fi dată în funcțiune în următoarele luni și o centrală telefonică digitală. Capacitatea acesteia va fi de 4.000 de linii, iar instalarea ei se află într-un stadiu avansat. Finalizarea rețelei va depinde însă, în mare măsură, de fondurile de care va dispune DTc Brașov. Instalarea de posturi telefonice se va face treptat, pe zone/cartiere, în funcție de anumite criterii: al vechimii cererilor și al priorității.

## UN NOU POD DE CĂRȚI PESTE PRUT

Depăneându-ne firele vieții într-un secol frâmântat de cele mai mari convulsi socialie și politice, la aniversarea a 81 de ani de la Marea Unire a Românilor, o delegație a Orașului Săcele, reprezentând Primăria, bisericile ortodoxe române, școlile și liceele din oraș, cu sprijinul substantial al S.C. ELECTROPRECIZIAS.A., s-a deplasat în Republica Moldova, fiind despărțită vremelnic de la sănul mamei.

La inițiativa unor deosebit de înflăcărați oameni de cultură din Chișinău, membri ai Societății "LIMBA NOASTRĂ CEA ROMÂNĂ", sub îndrumarea prof. Valentina Butnaru, am fost primiți cu heraldicele semne ale ospitalității românești, pâinea ogoarelor și sarea pământului.

Scopul acestei întâlniri a fost acela de a dona manuale școlare pentru ciclul gimnazial și liceal al școlilor, aceste lăcașe unde setea de învățătură în frumoasa noastră română, este, momentan, neostoită.

Gestul, materializat în peste 2200 manuale școlare, de la limba și literatura română până la logică și filosofie, toate donate de elevii tuturor școlilor și liceelor din Săcele, a constituit un mesaj de unire între românii despărțiti acum, dar credem nu pentru vecie, de apa Prutului, graniță dureroasă impusă de Marile Puteri.

În ziua Marii Uniri, 1 Decembrie 1999, delegația a participat, în prima parte a programului, la Colegiul Național de Construcții din Chișinău, unde ne-au impresionat sălile de curs, biblioteca și atelierele, unde, mare parte din dotări erau donații din Țară.

Aici, d-na profesoară Maria Borsos, director al Liceului de Construcții din Săcele și d-na profesoară Nicoleta Butu, director al Liceului "George Moroianu", au participat la desfășurarea unor ore de specialitate, prezentând programe concrete și metode de predare din liceele conduse de domniile lor.

La simpozionul desfășurat în biblioteca colegiului, am fost impresionați de marea varietate de manuale, aflate la dispoziția elevilor, acoperind întreaga paletă a specialităților pentru care se pregătesc. Aici, am aflat că, periodic, lectorii de la Institutul de Mine din Valea Jiului, susțin prelegeri despre munca în subteran. De asemenea, mulți absolvenți ai colegiului, își continuă, cu rezultate foarte bune studiile în marile centre universitare din Iași, Cluj, Brașov, București și chiar în îndepărtata Timișoara.

Un moment de aleasă simțire, a fost atunci când preotul Eugen Beleuță, parohul bisericii "Sfânta Adormire" din Turcheș, a recitat poezia "De poți..." de Kipling, un îndemn de a învăța, mai întâi de toate, să fii "OM", să înveți și din necazuri, dar și din bucurii.

În partea a doua a programului, delegația a fost



oaspețele comunei Mereni, localitate renomată pentru întinsele livezi cu meri, dar și pentru cei nouă academicieni, fi ai satului. Aici, la liceu, am fost întâmpinați de cadrele didactice și de numeroși elevi, în sala de festivități, unde s-a desfășurat un program artistic, susținut de elevi.

Și aici, ca și la Chișinău, consilierul primăriei orașului Săcele, dl. profesor Nicolae Ursu, director al Școlii nr.1, a dat citire mesajului primarului Vasile Lață, în care cuvintele de român și patriot, au vibrat adânc în inimile celor prezenti.

De asemenea, d-na directoare a liceului din Mereni, profesoara Lidia Crețu, a dat citire invitației făcute de conducerea Liceului Industrial Electroprecizia, ca o delegație din Mereni să ne viziteze, în primăvara acestui an, invitație acceptată cu placere.

Un alt moment deosebit, s-a desfășurat în satul Grănușu, unde manualele școlare donate au creat o adeverăată euforie atât pentru profesori, cât și pentru elevi. Aici, directorul școlii, profesor de limba rusă, care cu greu își găsea cuvintele în limba română, ne-a arătat că lipsurile sunt atât de mari, încât există pericolul ca, în cazul în care cota de cărbuni pentru încălzire nu se va aduce, școala să se închidă.

Cu toate acestea, primarul satului a găsit sprijin, în a putea să le asigure elevilor, în pauza mare, o cană de lapte cald și pâine proaspătă. De un dramatism neîntâlnit am fost cuprinși când, în micuța biserică reclădită în urmă cu 2 ani, ne-a fost prezentată istoria ultimilor 50 de ani. Aici, după cel de-al doilea război mondial, puterea sovietică a montat două grupuri electrogene (motoare pe motorină), care erau pornite seara și luminau până dimineață întregul sat, desfășurarea slujbelor religioase fiind interzisă.

La întoarcerea spre casă, am trecut prin Copoul lașilor, care este binecuvântat de statuia Luceafărului poeziei românești, de la nașterea căruia se împlinesc 150 de ani.

Am străbătut Păcurarii, cu gândul la marii scriitori și revoluționarice-au pășit pe acolo. Peste tot, în deplasarea noastră pe pământuri moldave, ne-am simțit ca acasă, ne-am simțit români, ca frați ce au venit în vizită la frați.

Peste tot am simțit că inimile bat românește, că dulcele grai moldovenesc al nostru, al tuturor românilor, plin de cuvinte de mulțumire, că lipsurile materiale și nevoi nicio claselor politice nu slăbesc și nu vor îngrenunchia stejarul neamului românesc.

**Alexandru Parea**

## Reforma educațională și aria curriculară - televizorul

Lumea contemporană îl incită la educație pe adolescent la fiecare pas, ca să dea în nas. Trăieste și se hrănește într-o lume tehnologizată unde pulsează, vibrează, îl bombardează și fredonează **Informația**. Ființa umană se adaptează flexibilă ca și trestia cea zis gânditoare a lui Pascal ghicitoare, dar oare spre binele ei?

În măsura în care omul nu se subordonează tehnologiei și nu devine dependent, selectând cu discernământ informația, rolul progresului tehnic e indubabil benefic. Autoturismul, telefonul, radioul, Internetul, etc. sunt metafore îndrăznețe ale tehnicii fără de care viața astăzi ar fi, dacă nu searbădă pentru unii, atunci un nonsens pentru alții.

Cândva o cutie ciudată cu artiști futuristi, astăzi televizorul poate minți chiar poporul și pare a fi intrat în obiceiul cotidian, dezvoltând o manie obsesivă dulce și persuasivă. Deoarece face parte din mass-media, iată media informației: violuri, crime, cadavre ciopârțite, femei tăvălite, morți descompusi pe la uși, vampiri cu ochii roșii ca și cocoșii, monștri extraterestri, explozii, împușcături, sânge țăsnind, incendii prăpădind, ape năvălind.

Din două, una – vorba lui Caragiale -, ori e sfârșitul lumii, primesc, ori sunt programe de televizor care nu se mai primenesc și te tăcănesc.

Sunteți generația PRO? Tembelizorul vă oferă toată paleta gratis și vă face educația zilnic cu rația !

Abundența terifiantului tocește, în cele din urmă, sensibilitatea adolescentului, atât cât mai licarea. Dacă nu cumva s-a deteriorat deja în perioada preșcolară de la desene animate precum "Godzila" ori "Micul vampir". La copii se dezvoltă mai ușor o nevroză incipientă, dar persistentă. Copilul, spre deosebire de adult, nu distinge precis fictionalul de nonfictional, artificialitatea de realitate. El reacționează în mod sincer, printr-o trăire intensă imaginea teatrală, de desen animat, cinematografică, nerecunoscând defel caracterul conventional al acesteia.

Devenit adolescent, are gusturi aparte. Testele psihologice au relevat că, de regulă, pe adolescentul alimentat prematur cu imagini și informații de acest nivel, nu-l mai sperie și nici nu-l mai mișcă emoțional măruntările scoase, cadavre descompuse, stafii, colții vampirilor însetăți de sânge. De aceea, poate, pe fondul nevrotic latent, unii dintre ei încearcă alte senzații tari, trăite în direct, life. Copiilor și chiar adolescentilor le place să imite. Specialiștii în psihologie infantilă afirmă că dedublarea personalității la vîrstă formării ființei umane este un fapt psihologic normal. Anormal este doar modelul copiat oferit gata ambalat, prespălat și afumat pe canalele TV cu etichetă "made în U.E.". dacă tot se dorește o integrare europeană, de ce să nu se inceapă cu o dezintegrare spirituală? Așa ajunge adolescentul la consumul de alcool, droguri, la un viol, o răzbunare ca-n filme, furturi de mașini, spargeri, taxe de protecție. Fenomenul infracționalității

adolescente devine o plagă socială purulentă într-o societate ce-și condamnă economia la o moarte lentă. O societate de consum incapabilă să ofere, nu modele cu valoare paradigmatică, ci locuri de muncă, un viitor optimist adolescentilor. Un oarecare sondaj aprecia că 2/3 dintre studenți vrea să-și ia lumea în cap și picioarele la spinare devreme ce propria țară n-are. Nevoie de ei au cei ce știu aprecia și cota inteligență pe dincolo de oceane, iar când o veni scadența pe ai noștri politruci îi apucă-o flatulență după atâta abundență. Noroc cu televizorul care dă încet sonorul.

Revenind la idee, aceeași specialiști în psihologie infantilă presupun că principalele boli ale copiilor secolului XXI vor fi cauzate de doi factori: televizorul și computerul. Concret: cinemascopul produce o iradiere lentă care în timp conduce la deregări neuro-somatic, sistemul nervos ca și simțul oftalmologic se epuizează rapid. Sederea prelungită, exagerată în fața televizorului determină tulburări asteno-nevrotice, din pricina sedentarismului se deregăză funcționarea intestinului, iar organismul elimină defectuos produși de catabolism, toxinele. Cel mai mult sunt activate tulburările psiho-emotionale (simbolul Binelui în negru și cu coarne, subtil oximoron nefast!). el poate lovi casa, mașina, nevasta când se face tun cu tanti Ozun.

Iar fetele se vor încerca în experiențe erotice adolescentine pentru că așa se poartă în Sex Beverly Hills, ca apoi să viseze precum în Melrose Place numai băieți de băieți cu mașină de mașină și vilă de vilă, cu piscină. Când se vor fi măritat totuși în lumea reală și vor descoperi că viața-i cheală, că nici iarna nu-i ca vara, vor fi avut revelația iarăși rația, prin televizor spusă cu mult dor. Că Răsfățata provoacă **Decepții** de i se spune **Adevărul gol-golul**, când din Tânăr și neliniștit pentru Iubirea ta, de Înger sălbatic, Angela, am ajuns **Celebrii și bogați**, și cu un **Copil adus de mare, Sânge din sângele meu**, dar de ! asa e când cazi în **Capcanele destinului** mai bine de 1001 de nopți și de zile cu **Santa Barbara...**

O superbie de kisch. Sau o parodie de viață cusută cu ață albă.

Ca educatori, ca părinți, ca adulți a căror conștiință ne dorim să fie elevată, ar trebui să ne întoarcem la rosturile noastre existențiale, de neam orânduit pe pământuri binecuvântate. Căci altfel, unde este latura spirituală, florul neliniștiu noastre metafizice? Acesta să fie sensul existenței ființei umane, pentru asta să ne fi născut și devenit? Unde este scânteia divină a sufletului? Spre ce ne îndreptăm ?

**Prof. Nicolae Munteanu**

OPINII • OPINII

### OMUL – Ființă însetată de Dumnezeu?

*"Cel ce va bea din apa pe care i-o voi da Eu nu va mai înseta în veac, căci apa pe care i-o voi da Eu va face în el izvor de apă curgătoare spre viață veșnică"*

(Ioan IV, 14)

În setea omului de Dumnezeu, omul îl are pe Dumnezeu în suși lucrând în Sine. Prin întruparea Cuvântului, El arată față de om cea mai mare iubire, stingând într-o oarecare măsură setea după Absolut. "Cel însetat să vină la mine și să bea..." Apa vieții este singurul element care nu se descompune. Restul alimentelor se altereză în timp pentru că hrănesc trupul (supus și el timpului și uzurii), în vreme ce "apa vie" stinge setea umană, căci cine bea din această apă nu mai însetează niciodată (Ioan IV).

Drumul de la calitatea de chip al lui Dumnezeu la starea asemănătoare cu El este făcut de om în timp, iar de către omenire în istorie. Rolul istoriei constă în mișcarea pe care trebuie să o facă omul cu ajutorul lui Dumnezeu de la starea din momentul creației (chip) la statutul sublim pentru eternitate (asemănare). Acum, omul este însetat de Dumnezeu, căci s-a rătăcit în deșertul patimilor și faptele bune sunt doar oaze sporadice. În veci însă, setea aceasta de Adevăr, Bine, Frumos, Absolut va fi înlocuită cu desăvârșirea. Acum ne adăpăm de la izvor, dar atunci ne vom identifica cu sursa după măsura grăției.

Această sete va fi alungată nu numai prin intermediul virtuților (indispensabile de altfel) ci și prin depășirea cunoașterii ratiunii lucrurilor create. Prin virtuți, omul se ridică la rațiunile tainei Persoanei Hristice. "Cel care a străbătut pe cât este cu putință, datorită marii bogății a cunoștinței și îmbelșugării împărtășiri de Duhul Sfânt, rațiunea Providenței și a îmbrățișat cunoașterea ei, se înalță la cer împreună cu Cuvântul" (Sf. Maxim Mărturisitorul "Ambigua" cap.47, pag.326). Structura noastră psihofiziologică include simțul sacrului. Odată ajuns lângă tronul cereșc, omul nu mai însetează să ajungă la acea stare. Dar până acolo, setea e mare, dar mare e și bogăția apei dătătoare de viață veșnică...

"Însetat e sufletul meu de Tine, Dumnezeule..."

Omul are o sete acută de Bine. Virtuțile care îl aduc pe om mai aproape de Dumnezeu sunt deprinderi ale binelui. Binele este "de facto" o relație normală în lume. Cu cât omul este mai însetat după valoarea binelui, cu atât mai realizată este unitatea între semenii și tinde să se unească cu Dumnezeu. El nu ne va păcăli asemeni lui Satan care ne amăgește cu oțet, spunând că e dulce. Scopul final al omului este unirea cu Dumnezeu, izvorul binelui și cel care susține și promovează unitatea în toate.

Dă-mi, Doamne, să beau o picătură din apă vieții și potolește-mi setea. Tu ești izvorul tuturor, lasă-mă și pe mine să vin să beau de la acest izvor nesecat. Apa Ta este viața mea. Rugăciunea mea e și lacrima mea. Nu mă lăsa să fiu asemeni pitagoreicilor însetați numai de știință căci aceia vor sfârși cu sufletul deshidratat, necunoscându-L pe Cel care a lăsat știința pe pământ.

Oare care Tată nu-i va da apă copilului său însetat dacă acesta nu poate ajunge singur?

Bogdan Bâlis

### ZI-LE, DOMNU' GEO !

Ne-ai luat mințile, domnu' Geo !. Speranțele românilor de a se îmbogăți au ajuns să poarte un nume: bingo. Jucătorii (care sunt milioane de cetățeni români) ajung să credă că acesta este singurul mod "de a ieși din foame". Economisirea unei sume de bani este uitată, posibilitatea de a investi ceva în propria gospodărie sau într-o afacere, cât de cât rentabilă, este anihilată din start. Nu este departe momentul în care (la fel ca în cazul jocurilor tip Caritas) participanții își vor vinde casele sau își vor scoate o parte din banii economiști în bânci sau la fondurile mutuale pentru a juca la bingo. Bingo a ajuns, pentru cei mai mulți români, cea mai bună investiție.

Într-o țară în care pâinea și circul par a fi elementele de bază ale vieții de zi cu zi, rețeta este simplă: se iau doi comici cu oarecare renume, cu replici pline de un umor dubios, (de genul: "De unde ești?... Din Ploiești?... Să trăiești !", datul de pământ cu pălăria, căciula, perua, etc.) care, duminică de duminică, intră în conversații telefonice discutabile cu un număr mic de norocoși câștigători, se mai adaugă un actor simpatic, cu talentul de a turui ca o mitralieră, alături de care un grup de tinere asistente, care seamnă între ele ca și când ar fi clonate, scormonesc ore în sir printre milioane de cupoane aruncate după o logică de neînțeles, în urnele aliniate frumos. Musai să mai inviți și una – două vedete pentru a calma nervii întinși la maximum ai celor care așteaptă, de luni de zile, să-și audă numele rostit de frumoasele care extrag, cu o râvnă demnă de un țel mai bun, buclucașele cupoane. Si uite aşa, trec două - trei ore de așteptare, în majoritatea cazurilor înșelață, de invidie față de cei care au norocul (rar, de altfel, pentru brașoveni) de a-l vedea pe Cornel Palade, cum, în pași de dans (mișcarea face bine !) ia de pe panoul cu câștiguri numărul ales. N-ai câștigat? Nu-i nimic, mai vine o duminică, iar premiile dezvăluite pe panou la îndemnul "zi-le, domnu' Geo" sunt de-a dreptul incitante. Tentăta este mare, te grăbești în zilele următoare să-ți cumperi alte taloane că, Doamne ferește, te-nreibă domnu' Tociu dacă ai cupon și atunci să vezi regrete și necaz !

Jocul de bingo televizat de Antena 1 a prins bine detot la românul care speră și tot speră să câștige și el ceva acolo, căci vreo 5 milioane. Ba mai mult, a făcut și pui, au apărut și alte jocuri ale posturilor TV concurente. Tot duminica, te așezi în fața televizorului la ora 14<sup>00</sup> și ai ocazia să-l vezi pe nebunul Horia Brenciu (nu știu de ce, dar uneori am impresia că ține morțiș să facă pe handicapul), pe Angelica de la Oradea, aceleași fete clonate, aceleași convorbirile telefonice în urma căror poți să te alegi cu câteva milioane, cu o Dacie sau un lingou de aur. Si după ce se termină, sau nici nu se termină bine Național TV Bingo Liberty, treci repede la Super Bingo PRO TV, că poate îți surâde norocul acolo. Aceeași rețetă: prezentatori simpatici, invitați parcă mai bine cotați, mascote, fete dansând, jocul hazardului la concursul telefonic.

Si uite aşa, uîți duminică și de casă și de masă, nu mai ieși nicăieri, nu primești musafiri, bei de necaz, îți ies ochii din cap fixând ecranul televizorului, mai iei căte un calmant, dacă nu ești în stare să-ți verși necazul înjurând și după ce, de la două după amiază până în crucea nopții, ai sperat, ai visat, te-ai enervat, te scoli de pe scaun, stungi televizorul încins de atâta funcționare și te culci, dacă poți, la fel de sărac, visând cartonașe rotunde cu sute de milioane pe ele, mașini elegante, apartamente, garsoniere, lingouri de aur, pe care, poate, le vei avea și tu vreodată.

Și astfel, suta de mii cheltuită săptămânal de români pe cartoanele de joc este un fel de strigăt de disperare. Spiritul întreprinzător e pe cale de dispariție. Românii cred că pot face bani doar furând sau jucând la noroc. Bingo !

Horia Bârsan

## DESPRE CATARACTĂ ȘI TRATAREA EI

Cristalinul, important mediu transparent al ochiului, are forma unei lentile biconvexe elastice și perfect transparente și este situat înapoia irisului (formațiunea colorată ce delimită pupila) și înaintea vitrosului (substanța gelatinosă ce ocupă cea mai mare parte a globului ocular). Câteva caracteristici deosebesc cristalinul de orice organ din corpul omenesc: este complet lipsit de vase și nervi, hrănindu-se din lichidele endoculare prin mecanism de difuziune și osmoză, este perfect transparent, produce încă din stadiul embrionar proteine specifice, antigenele sale fiind păstrate în capsula cristaliniană și produce tot timpul vieții celule și fibre cristaliniene. Este de asemenea unic prin funcția sa de acomodație în mecanismul vederii, fenomen încă greu explicat.

După naștere cristalinul continuă să se dezvolte, celulele de la nivelul ecuatorului se alungesc și se transformă în fibre, care adaugă la periferia sa noi straturi concentrice, fără a se produce concomitent și o distensie corespunzătoare a capsulei, din care cauză are loc o condensare a lentilei ce se mărește cu vîrstă. Această densificare progresivă produce o scădere a elasticității cristalinului, care se traduce prin diminuarea treptată, cu vîrstă, a amplitudinii acromodative și apariția presbiopiei (necesitatea de a purta ochelari corectori pentru citit și scris, după 45 de ani). În acest proces de densificare transparentă cristalinului rămâne normală. Această calitate a cristalinului de a permite trecerea luminii spre retină este asigurată de procentul ridicat de proteine (35% din masa totală) dispuse într-o arhitectură riguros menținută.

Orice tulburare a metabolismului cristalinian duce la degenerescența fibrelor și opaciferea lor, dând naștere cataractei. Cataracta senilă, sau "albeață" se traduce subiectiv prin scăderea marcată a vederii, iar obiectiv prin reflexul alb-cenușiu ce înlocuiește culoarea neagră a pupilei. Ea poate apărea, teoretic, la orice persoană trecută de 60 de ani și se datorează tocmai unor tulburări metabolice ce apar cu vîrstă. Nu vom intra în intimitatea proceselor biochimice ce se petrec în cristalin în această situație. Menționăm numai că, energia necesară pentru sinteza normală a unor proteine de calitate în cristalin și care să-i asigure transparentă, este dată de arderea glucidelor. Din cauza îmbătrânirii unor structuri din nucleul celulelor cristaliniene, apar devieri în metabolismul glucidelor, și o scădere a acestei energii. Urmarea este alterarea structurală a proteinelor, cu apariția de proteine insolubile sau solubile dar cu greutate moleculară mare. Apar astfel "aggregate proteice" insolubile ce modifică starea de transparentă a cristalinului, ducând la apariția cataractei.

Trebuie spus, de la început, că tratamentul cataractei senile este numai chirurgical, iar operația constă în înlocuirea cristalinului opacificat cu un cristalin artificial. Este meritul lui H. Ridley, care, la 29 noiembrie 1949, introduce un cristalin artificial în ochiul operat de cataractă deschizându-nou capitol în oftalmologie, acela de corijare a afakiei (lipsa cristalinului), printr-o proteză intraoculară.

Metoda s-a putut generaliza datorită progreselor tehnologice în fabricarea și sterilizarea implantelor. Astăzi există lentile mai mici și mai ușoare decât cristalinul natural!

Grație materialului din care este confectionat, cristalinul artificial nu este respins de organism și restabilește vederea pe care a avut-o pacientul înainte de a face cataracta. Eventualele boli preexistente ale fundului de ochi (atrofie optică, retinopatie diabetică, degenerare retinei) vor avea repercusiuni supră ochiului operat.

Operația se face la microscopul operator, folosindu-se tehnici moderne și este complet nedureroasă. Anestezia este locală și constă în două mici injecții la pleoape foarte puțin dureroase.

Persoanele anxiioase pot beneficia eventual de anestezie generală. Operația durează în jur de 30 minute și este ușor suportată de pacient. După operație pacientul se poate mobiliza și se poate alimenta normal. Spitalizarea este foarte scurtă, (1 - 3 zile), dar după externare, bolnavii operați vor evita eforturile fizice, (ridicări de greutăți, aplecări repetitive) și apăsarea ochiului operat. De asemenea, pentru o perioadă de 3 săptămâni nu vor dormi pe partea ochiului. Regimul alimentar este normal. Se va evita constipația.

La circa 2 luni de la operație, ochiul se consideră complet vindecat și se pot prescrie ochelari normali de vîrstă. În tot acest interval de două luni după operație, pacientul își va instala zilnic în ochi picăturile prescrise de medic.

Rezultatele unei astfel de intervenții efectuate la microscopul operator și utilizându-se tehnici moderne de microchirurgie sunt deosebit de bune și scutesc bolnavul operat de portul unor ochelari grei, cu multe dioptrii și care puneau probleme deosebite de adaptare, așa cum se întâmplă după operațiile de cataractă făcute înainte de apariția cristalinelor artificiale.

Menționez, de asemenea, că operația de înlocuire a cristalinului opacificat cu o lentilă artificială nu se face cu laser! Acest aparat este folosit în oftalmologie în cu totul alte scopuri.

Din cele expuse mai sus, rezultă că astăzi, cataracta senilă, sau "albeață de bătrânețe" nu trebuie să constituie un motiv de stress pentru bolnavi întrucât rezolvarea chirurgicală efectuată după tehnicile moderne le conferă o vedere absolut normală.

Dr. Gârceag Viorel

Medic primar oftalmolog

**"Memorial ION TOCITU" – a devenit o tradiție în schiul săceleean**

Sâmbătă, 5 februarie 2000, pe pârtia din preajma cabanei BUNLOC, a avut loc a 26-a ediție a concursului de schi alpin "Memorial ION TOCITU".

Pentru cine nu cunoaște, profesorul Ion Tocitu a fost unul dintre cei mai mari animatori ai sportului săceleean din ultimii 50 de ani, cu prioritate în domeniul sporturilor de iarnă.

Din acest motiv, un grup de foști elevi și colaboratori de-al profesorului, printre care amintim pe profesorul Mihai Nistor, Gheorghe Munteanu, Coliban Nicolae senior, Milu Andrei, s.a., în 1971, au organizat un concurs de schi "Cupa ION TOCITU", (profesorul Tocitu fiind în viață la vremea aceea), tocmai pentru a aprecia pasiunea cu care "nea Ion" se implica în dezvoltarea sportului săceleean.

Acest concurs a prins rădăcini și a fost organizat an de an (cu excepția a 4 ani, din diferite motive obiective).

Începând cu 1996, concursul se desfășoară în organizarea Asociației Cultural – Sportive "IZVORUL" din Săcele, al cărei membru marcant a fost și profesorul Tocitu.

Și anul acesta, concursul s-a desfășurat în bune condiții, beneficiind în organizare și de ajutorul echipei de arbitri a Federatiei Române de Schi și Biathlon condusă de dl.Bidu Nicolae.

Au luat startul peste 150 de concurenți, care după concurs au primit, cu toții, premii de participare oferite de Sindicatul Liber Electroprecizia și premii pe categorii de vîrstă ca urmare a sponsorizării acestei acțiuni de către primăria orașului Săcele, S.C.ElectropreciziaS.A., regia de apă Săcele, S.C. "M.G.-Gorun" s.r.l, S.C. Marfas s.r.l. și, nu în ultimul rând, de reprezentanța firmei ROSSIGNOL-Brașov.



Câștigătorii ediției din acest an, la categoriile de vîrstă corespunzătoare, sunt:

**LOCUL I** – Vuicăneanu Ion, Marinescu Beatrice, Vieru Mihai, Arfitu Ioana, Dâmsescu Vlad, Bălan Simina, Bobiț Ioan, Bobiț Dana, Militaru Nicolae, Beșchea Ioana, Munteanu Emanuel, Kope Karoly, Rohatin Dan, Coliban Gabriela, Crețoiu Vasile, Ernest Mihaela, Bădițoiu Ioan.

**LOCUL II** – Zaharescu Radu, Cătoi Alexandru, Onu Andrade, Marinescu Mihai, Duculeț Alina, Pepene Remus, Duculeț Diana, Fejer Vlad, Ernest Andreea, Benga Adrian, Bobes Victor, Petrea Stefan, Oncioiu Stelian, Vlădea Constantin.

**LOCUL III** – Bara Sandor, Constantin Ioana, Chiorean Bogdan, Petrea Bianca, Stinghe Răzvan, Oșlobanu Claudia, Teșileanu Ion, Grigore Emilian, Cocoșilă Ionuț, Grigore Petre, Gomolea Dumitru.

- Cel mai tânăr concurent – Zaharescu Radu – 5 ani

- Cel mai vîrstnic concurent – Vlădea Constantin – 77 ani

Îmbucurător este faptul că valoarea acestui concurs crește de la an la an, ca urmare a participării cluburilor de schi din Brașov.

Considerăm că, prin astfel de acțiuni putem contribui și noi la dezvoltarea schiului și la lansarea unor viitori campioni. Putem exemplifica aici pe săceleeanul BOGDAN BARBU, campion național, care la ora actuală este cel mai în formă schior alpin român, urmând să participe la Olimpiada din anul 2002.

Nicolae Coliban

**UN SĂCELEAN VISEAZĂ LA OLIMPIADA 2002**

În perioada 28 februarie – 2 martie, la Reno, în Statele Unite, s-au desfășurat Jocurile Mondiale de Iarnă ale Polițiștilor unde România a fost reprezentată de trei sportivi, printre care și săceleeanul Bogdan Barbu, de la Dinamo Brasov, care a avut o comportare foarte bună, obținând în final: locul I – la coborâre categoria A și slalom special paralel și locul II la Super G master și Slalom special master. La finalul competițiilor, Bogdan Barbu și colega sa Simona Popescu au fost desemnați cei mai buni sportivi ai jocurilor.

La Campionatul Național de schi alpin, probe tehnice, încheiat în 9 martie, Bogdan Barbu a reușit să se claseze pe locul I la proba seniorilor, după ce reușise să câștige toate medalile la categoria lui de vîrstă, iar în cadrul "Cupei Dinamo Brașov 2000", la slalom special, desfășurată în 16 martie, Tânărul schior săceleean a obținut, din nou, o victorie de prestigiu.

Bogdan Barbu, component al CS Dinamo Brașov, deși este încă junior, a reușit să se califice pentru Jocurile Olimpice de la Salt Lake City din anul 2002, în proba de coborâre, acumulând, recent, la câteva concursuri FIS 86 de puncte. Totodată, el este foarte aproape de a participa la Olimpiadă și la Super G, unde are acumulate 75 de puncte FIS, dinamovistul trebuind să scadă până la 69 de puncte. El consideră că "este o mare diferență între schiul românesc și cel mondial, cauzată în primul rând de lipsa banilor. Nu avem cum să ajungem din urmă țările dezvoltate în schiul alpin, întrucât nu sunt finante pentru pregătire afară, în țără părțile fiind neamenajate. Deși suntem în urmă, cred că am putea ajunge între primii 200 de sportivi ai lumii."

**Asociația Turismului Săceleean BABARUNCA**, anunță că în perioada 17 – 20 februarie 2000, au avut loc în Poiana Brașov, Campionatele Naționale de Orientare pe schiuri, unde au participat opt sportivi din cadrul asociației, aceștia beneficiind de sprijinul firmei S.C. REAL S.R.L., unic distribuitor al produselor Rossignol în România.

Competiția s-a desfășurat pe trei probe: sprint, clasic și stafetă. În urma celor trei zile de concurs s-au obținut următoarele rezultate: - cat. M 12 – Mircea Dopovecz locul II, Alexandru Jantea locul III, - cat. F 14 – Diana Dopovecz locul VI, - cat. F 16 – Laura Szocs locul VII, - cat. M 35 – Iuliu Dopovecz locul III (sprint), Andrei Dumitrescu locul III (clasic), Lucian Pașca locul IV (clasic), Emil Pușcas locul VI (sprint).

Tinând cont, că acest sport capătă o importanță tot mai mare pe plan național și internațional, asociația își propune să asigure și în viitor, cu sprijinul firmelor și instituțiilor, interesate de existența unor sportivi de înaltă performanță în orașul Săcele, condiții optimă de pregătire și concurs sportivilor săi.



**TABEL NOMINAL**  
*cu membrii cotizanti ai  
 Asociatiei cultural sportive  
 "Izvorul" - trimestrul I 2000*

1 Casapu Ştefan	100.000	59 Balint Gheorghe	20.000	117 Andreiş Monica Florica	10.000	184 Ionescu Gheorghe Nae	10.000
2 Costea Dumitru	100.000	60 Băieşu Florin	20.000	118 Andronic Mihaela	10.000	185 Ionescu Nicolae	10.000
3 Gomolea Dumitru jr.	100.000	61 Bălan Nicolae	20.000	119 Avram Sorin	10.000	186 Jerau Gheorghe	10.000
4 Oproiu Costin	100.000	62 Cojocneanu Olimpia	20.000	120 Avram Vasile	10.000	187 Jimbooreanu Dumitru	10.000
5 Roşuleţ Claudiu	100.000	63 Crăciunescu Virgil	20.000	121 Badea Mircea	10.000	188 Jinga Romulus	10.000
6 Sterpu Gheorghită	100.000	64 Diaconescu Adrian	20.000	122 Balea Constantin	10.000	189 Jipa Dorin	10.000
7 Zavarache Constantin	100.000	65 Filipescu Gheorghe	20.000	123 Balica Maria	10.000	190 Kapui Elisabeta	10.000
8 Avasilichioae Ioan	60.000	66 Ghinescu Horia	20.000	124 Barbu Dan	10.000	191 Kristaly Edith	10.000
9 Lupu Ştefan	60.000	67 Gologan Dan	20.000	125 Barbu Mircea	10.000	192 Lață Viorel	10.000
10 Bobeş Gheorghe	50.000	68 Gomolea Dumitru	20.000	126 Bârsan Nicoleta	10.000	193 Leşescu Mihai	10.000
11 Bobeş Gabriel	50.000	69 Hausrler Anca	20.000	127 Bârsan Teodor	10.000	194 Leşescu Sorina	10.000
12 Bobeş Ioan	50.000	70 Iordache Ioan	20.000	128 Băiculescu Veronica	10.000	195 Lupu Nicolae	10.000
13 Bobeş Ovidiu	50.000	71 Lala Elena	20.000	129 Bălan Corneliu	10.000	196 Mătărea Ovidiu	10.000
14 Boboc Gheorghe Dan	50.000	72 Lață Ioan	20.000	130 Besoiu Marian	10.000	197 Median Gheorghe	10.000
15 Butu Traian	50.000	73 Lăcătuş Mariana	20.000	131 Beşchea Dan	10.000	198 Miloiu Mirela	10.000
16 Dogaru Aurel	50.000	74 Necula Dan	20.000	132 Beşchea Ioan	10.000	199 Mircioiu Sebastian	10.000
17 Dr. Gîrcăag Viorel	50.000	75 Nițescu Adrian	20.000	133 Bilan Florin	10.000	200 Moldovan Valer	10.000
18 Filipescu Dan	50.000	76 Oprea Ovidiu	20.000	134 Birzoi Mircea	10.000	201 Moraru Mircea	10.000
19 Jonas Andrei	50.000	77 Oşlobanu Dan	20.000	135 Boberschi Dan	10.000	202 Munteanu Dan	10.000
20 Lață Vasile	50.000	78 Pareu Alexandru	20.000	136 Boboia Gheorghe	10.000	203 Munteanu Gheorghe	10.000
21 Lungu Constantin	50.000	79 Peter Sara	20.000	137 Boghe Viorel	10.000	204 Munteanu Ioan	10.000
22 Munteanu Cornel	50.000	80 Petrea Ştefan	20.000	138 Brânzea Nicolae	10.000	205 Munteanu Mircea	10.000
23 Nicolescu Alexandru	50.000	81 Pr. Stoicescu Nicolae	20.000	139 Brătoveanu Valentin	10.000	206 Munteanu Nicolae	10.000
24 Pr. Bădițoiu Ioan	50.000	82 Rîșnoveanu Ştefan	20.000	140 Brînzei Petru	10.000	207 Munteanu Ştefan (Sibiu)	10.000
25 Robu Adrian	50.000	83 Sabo Viorica	20.000	141 Bucelea Victor	10.000	208 Munteanu Valentin	10.000
26 Vanoş Zoli	50.000	84 Sala Viorel	20.000	142 Bucurenciu Alexandru	10.000	209 Mutu Gheorghe	10.000
27 Bârsan Horia	40.000	85 Stanciu Vasile	20.000	143 Bucurenciu Ana	10.000	210 Nechifor Constantin	10.000
28 Cârsteaua Şerban	40.000	86 Taras Octavian	20.000	144 Buna Mihai	10.000	211 Nechifor Septimiu	10.000
29 Eftimie Ioan	35.000	87 Teacă Dobros Eugen	20.000	145 Cârstea Vergiliu	10.000	212 Nicoară Florian	10.000
30 Dima Marcel	30.000	88 Ursuț Gabriel	20.000	146 Ciobanu Gabriela	10.000	213 Nicolescu Marinel	10.000
31 Ionel Adrian	30.000	89 Bâncilă Bebe	15.000	147 Ciubotaru Sergiu	10.000	214 Nistor Mihai	10.000
32 Popescu Constantin	30.000	90 Barbu Petre	15.000	148 Ciulu Mircea Valentin	10.000	215 Nițescu ION	10.000
33 Sălişteanu Vasile	30.000	91 Beciu Ioan	15.000	149 Cîrstea Gheorghe	10.000	216 Ocneanu Doru	10.000
34 Simon Robert	30.000	92 Cîriciă Alexandru	15.000	150 Clinciu Gicu	10.000	217 Ocneanu Luca	10.000
35 Zaharescu Marius	30.000	93 Drghici Aurel	15.000	151 Clinciu Nicolae	10.000	218 Onica Ioan	10.000
36 Zangor Lucian	30.000	94 Ene Gheorghe	15.000	152 Coliban Nicolae	10.000	219 Pais Ioan	10.000
37 Barbu Nicolae	25.000	95 Ghia Mircea	15.000	153 Coman Jan	10.000	220 Pantazică Adriana	10.000
38 Bobanu Şerban	25.000	96 Ghia Petre	15.000	154 Comeş Tiberiu	10.000	221 Paraipan George	10.000
39 Bogeianu Alexandru	25.000	97 Imre Gabor	15.000	155 Comşa Cornel	10.000	222 Percioig Constantin	10.000
40 Butu Mihai	25.000	98 Ionas Hajnalka	15.000	156 Comşa Traian	10.000	223 Plăiăsu Constantin	10.000
41 Cioroianu Aurelia	25.000	99 Ionescu Gheorghe	15.000	157 Constantin Ligia	10.000	224 Poenaru Nicolae	10.000
42 Comşa Eugen	25.000	100 Iordache Gabriela	15.000	158 Copacel Vasile	10.000	225 Popescu Nichita	10.000
43 Daneş Dumitru	25.000	101 Jica Gabriela Daniela	15.000	159 Cosma Maria Teodosia	10.000	226 Popovici Maria	10.000
44 Dinu Popa	25.000	102 Mircioiu Lucian	15.000	160 Costea Ştefan	10.000	227 Pralea Radu	10.000
45 Fătu Paul	25.000	103 Moroianu Gheorghe	15.000	161 Cujbă Ilie	10.000	228 Prosan Nicolae	10.000
46 Matepiuc Daniela	25.000	104 Neacşu Lucian	15.000	162 Dabija Adrian	10.000	229 Prundean Iuliana	10.000
47 Modest Zamfir	25.000	105 Niculescu Gheorghe	15.000	163 Damian Constantin	10.000	230 Rață Mihai	10.000
48 Mureşan Sorin	25.000	106 Popa Virgil	15.000	164 Dănescu Catalin	10.000	231 Răglean Floarea	10.000
49 Muscă Nicușor	25.000	107 Primăvărău Victor	15.000	165 Debu Gheorghe	10.000	232 Rimniceanu Emil	10.000
50 Năpăruş Camelia	25.000	108 Rîşnoveanu Paul	15.000	166 Diaconescu Ovidiu	10.000	233 Rodeanu Bogdan	10.000
51 Popescu Mihai	25.000	109 Tiru Sorin	15.000	167 Dincă Constantin	10.000	234 Rotboşean Dionisie	10.000
52 Pr.Cornea Ioan	25.000	110 Vlad Mircea	15.000	168 Dîrjan Liviu	10.000	235 Sarafie Ioan	10.000
53 Pr. Leb Mircea	25.000	111 Acşinte Petre	10.000	169 Dolea Emilia	10.000	236 Scripcaru Bogdănel	10.000
54 Roşuleţ Abigail	25.000	112 Agiu Liliana	10.000	170 Donciu Ciprian	10.000	237 Siserman Eugen	10.000
55 Roşuleţ Mirela	25.000	113 Albulăt Victor	10.000	171 Durbălău Ştefan	10.000	238 Sîrbu Corneliu	10.000
56 Tomos I. Maria	25.000	114 Alexandrescu Emil	10.000	172 Filip Doina	10.000	239 Slăniceanu Aurel	10.000
57 Vlad Ioan	25.000	115 Alexandru Ion	10.000	173 Filipescu Octavian	10.000	240 Slăniceanu Bogdan	10.000
58 Andronic Maria	20.000	116 Andrei Sorin	10.000	174 Florescu Gheorghe	10.000	241 Spârchez Viorel	10.000
				175 Florescu Marian	10.000	242 Spiru Gheorghe	10.000
				176 Gabor Lucia	10.000	243 Stamate Gheorghe	10.000
				177 Godeanu Roxana	10.000	244 Stanciu Cristian	10.000
				178 Gologan Flavia	10.000	245 Stanciu Florin	10.000
				179 Grigore Petre	10.000	246 Stoian Emilia	10.000
				180 Groza Ioan	10.000	247 Şeitan Adrian	10.000
				181 Guiu Stefan	10.000	248 Şerban Corneliu	10.000
				182 Gură Nicolae	10.000		
				183 Iacob Ciprian	10.000		

(continuarea tabelului în pag.28)

(continuarea tabelului din pag.27)	314 Lăzărescu Elena	5.000	
249 Șerbănescu Adrian	10.000	315 Lupu Florica	5.000
250 Șerbănuț Flaviu	10.000	316 Manciu Ioan	5.000
251 Șerbănuț Ioan	10.000	317 Marinache Liviu	5.000
252 Șerbu Adrian	10.000	318 Median Susana	5.000
253 Șerbu Iulian	10.000	319 Median Valeriu	5.000
254 Șipos Ioan	10.000	320 Moldovan Andronic	5.000
255 Ștefan Remus	10.000	321 Munteanu Vasile	5.000
256 Taftan Dumitru	10.000	322 Necula Marioara	5.000
257 Taftan Elena	10.000	323 Neguș Gheorghe	5.000
258 Taraș Gelu	10.000	324 Niculescu Nicolae	5.000
259 Taraș Ion	10.000	325 Orez Ioan	5.000
260 Taraș Mircea	10.000	326 Orjan Ioan	5.000
261 Teacă Mihai	10.000	327 Panaete Ion	5.000
262 Teșileanu B. Barbu	10.000	328 Pasăre Adrian	5.000
263 Teșileanu Costin	10.000	329 Poenaru Ovidiu	5.000
264 Teșileanu Emil	10.000	330 Radu Gheorghe	5.000
265 Tiucă Adriana	10.000	331 Simion Adriana	5.000
266 Trîmbițaș Alexe	10.000	332 Slăbilă Gheorghe	5.000
267 Tuțuianu Ioan	10.000	333 Spătaru Maria	5.000
268 Ulea Angela	10.000	334 Stanciu Fănică	5.000
269 Ursu Maria	10.000	335 Stanciu Ion	5.000
270 Ursu Nicolae	10.000	336 Stoicescu P. Traian	5.000
271 Vasilache Gheorghe	10.000	337 Stoicescu T. Traian	5.000
272 Vlad Adriana	10.000	338 Stroe Constantin	5.000
273 Vlad I. Adriana	10.000	339 Șendruț Maria	5.000
274 Voinea Dumitru	10.000	340 Tudor Gheorghe	5.000
275 Zamfir Bogdan	10.000	341 Turoți Ioan	5.000
276 Zamfir Dan	10.000	342 Vasilescu Constantin	5.000
277 Zamfir Radu	10.000		
278 Zangor Nicolae	10.000		
279 Zangor Traian	10.000		
280 Zbarcea Maria	10.000		
281 Petruțiu Emil	7.500		
282 Lodromâneanu Virgil	7.000		
283 Ticușan Gheorghe	6.000		
284 Abagiș Carmen	5.000		
285 Albuleț Aurel	5.000		
286 Bâncilă Nicolae	5.000		
287 Banciu Gheorghe	5.000		
288 Băieșu Roxana	5.000		
289 Bendrofan Antoaneta	5.000		
290 Bozoancă Liliana	5.000		
291 Bulat Elena	5.000		
292 Bulat Florentin	5.000		
293 Butu Elena	5.000		
294 Butu Ion	5.000		
295 Caian Pandrea Aurel	5.000		
296 Carpin Victor	5.000		
297 Cenuse Ioan	5.000		
298 Cioca Aurelia	5.000		
299 Codreanu Elena	5.000		
300 Comsa Fulga Stelian	5.000		
301 Coroi Aurel	5.000		
302 Coșerea Vasile	5.000		
303 Csabai Georgeta	5.000		
304 David Fănică	5.000		
305 Deaconescu Manuela	5.000		
306 Drăgan Mircea	5.000		
307 Dragomir Valeriu	5.000		
308 Filip Anca	5.000		
309 Fulga Nicolae	5.000		
310 Ghișoiu Dorin	5.000		
311 Gidea Aurel	5.000		
312 Gologan Gelu	5.000		
313 Guraliuc Alexandru	5.000		

## ELECTROPRECIZIA S.A.



2212 Săcele - Brașov  
str. Parcului 18  
phone: 40-068-27.07.83  
fax: 40-068-27.19.98  
telex: 61285

Cu o experiență de 60 de ani în domeniul și cu un management al calității atestat după normele ISO 9001, societatea noastră este partenerul Dvs. în tot peisajul.  
*Produsele sale:*

- ECHIPAMENT ELECTRIC - ELECTRONIC AUTO
- MOTOARE ELECTRICE ASINCRONE MONO
- TRIFAZATE
- PRODUSE ELECTRO - TEHNICE DE UZ CASNIC SI GOSPODĂRESC

*Serviciile sale - oferite prin:*

- SERVICE AUTO MAGAZIN
- PASAJ COMERCIAL

Telefon: 068/15.09.45  
Telefon: 068/ 15.39.38

## SPRE ȘTIINȚĂ

- Materialele primite la redacție nu se înapoiază.
  - Articolele privitoare la Săcele, Tărâljeni, Zizin și Purcăreni au prioritate.
  - Vom fi recunoscători acelora care ne vor trimite adresele exacte ale rudelor și prietenilor de origine săceleană pe care i-ar interesa revista noastră.
  - Materialele ce se doresc a fi prezentate în coloanele revistei, precum și alte informații despre revistă și associația cultural-sportivă "Izvorul", pot fi obținute de la:
  - Ing. Taraș Octavian – str.G.Moroianu, nr.361, Săcele, tel.270519
  - Ing. Roșculeț Claudiu – str.G.Moroianu, nr.353,Săcele, tel.277290
- Coloanele revistei rămân deschise tuturor acelora care, prin articolele lor, înțeleg să contribuie la cunoașterea și progresul acestor meleaguri.

REDACȚIA

## MEMENTO:

"După ce o veți citi, păstrați revista în casa voastră. Oricând o veți găsi, vă va face plăcere, fiindcă vă reamintește oameni și locuri scumpe vouă și părinților voștri."

## COLECTIVUL DE REDACȚIE

prof. VICTOR CARPIN	ing. DAN ZAMFIR
ing. TARAȘ OCTAVIAN	prof. CUJBĂ ILIE
ing. ROȘCULEȚ CLAUDIU	prof. A. MOLDOVAN
IOAN EFTIMIE	ADRIANA VLAD
ec. MILU ALEXANDRESCU	Ing. HORIA BÂRSAN

Tiraj: 500 exemplare